Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 121. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ТРАВНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 27, 1977 No. 121. VOL. LXXXIV.

Координаційна Рада УККА в Коннектикат відбула нараду

Бріджпорт, Конн. (мгр С. Волянський). — Координаційна Рада Відділів УККА Стейту Коннектикат в Бріджпорті у суботу, 14-го травня ц.р. відбула піврічну нараду Координаційної Ради Відділів Українського Конгресового Комітету Америки, стейту Коннектикат, в якій Відділ в Бріджпорті перебрав провід до жовтня ц.р.

Нараду відкрив і провадив інж. Мирослав Стахів, а секретарював Ярослав Гура, на якій були приявні голови і члени Управ Відділів УККА: Бріджпорту, Вілімантику, Гартфорду, Колчестеру і Ню Гейвену.

В програмі порушувано багато проблем для добра української спільноти. Д-р М. Снігуровиє коротко зреферував перебіг з XII Конгресу Українців в Америці. Обговорено справу Збірки на потреби СКВУ, передбачену в травні, при вжиттю всіх можливих старань задля найкращої успішности по всіх місцевостях району організацій.

Для 18-го вересня ц.р. в Ню Йорку відбудеться Загальна Українська Маніфестація, в якій українці стейту Коннектикат повинні компактною масою взяти участь.

Рішено продовжувати акцію оборони українських політичних в'язнів в Совєтських соціялістичних країнах, а саме: писати листи до конгресменів і сенаторів поодиноких округ, щоб всі вони зайняли виразне становище оборони українських політичних в'язнів. Рішено рівнож писати письма до стейтової Законодавчої Влади та до Комітету Охорони Гельсінкських постанов.

В днях 17 - 18-го травня ц.р. УНСоюз влаштовує у Вашінгтоні ширшу зустріч прихильників оборони українських політичних в'язнів. У цій зустрічі повинні взяти участь українці також зі стейту Коннектикат, а при цьому належить повідомити про цю зустріч у Вашінгтоні всіх своїх сенаторів і конгресменів, щоб взяли участь в тій зустрічі.

Університет „Сакред Гарт" в Бріджпорті відсвятковує цього року 15-літній Ювілей свого існування, і маючи на увазі декілька етнічних груп мешканців Бріджпорту, призначив цей рік для етнічних груп.

(Закінчення на стор. 6-ій)

Бруклин відзначив 40-ліття мистецької праці Л. Рейнаровича виставою „Запорожця за Дунаєм"

Бруклин, Н. Й. — Дня 22 травня українська громада при церкві св. Духа відзначила 40-ліття мистецької праці відомого оперового співака Лева Рейнаровича виставою комічної опери С. Артемовського „Запорожець за Дунаєм". Виконавцями головних роль були: Л. Рейнарович (Карась), Г. Андреадіс (Одарка), Т. Лихолай (Оксана), Б. Чаплинський (Андрій), В. Карпинич (Султан і Іман), М. Яблонський (Селіг Ага).



Лев Рейнарович

Всі згадані актори співали і грали дуже добре, немов в бажанні якнайгідніше відзначити 40-ліття театральної праці Лева Рейнаровича, який тут в Америці очолює Оперовий Ансамбль, що пригадує українцям, що вони співучий народ.

Грала камерна оркестра під проводом маестра Ярослава Ліщинського, концертмайстрами були піяністка Л. Ліщинська і відомий скрипаль Р. Венке.

Співав хор при при церкві св. Духа, що був у добрій формі. Його члени працювали також в адміністраційній ділянці.

Приявні з подивом стежили за тим, як члени Танцювальної Групи при церкві св. Володимира в

(Закінчення на стор. 6-ій)

Помер Дмитро Бойко, визначний союзовий та громадський діяч

Дмитро Бойко, довголітній член Т-ва „Запорізька Січ" — 206 Відділу УНСоюзу у Вунсакеті та визначний громадський діяч, помер 28-го квітня ц. р. на 88-му році свого трудолюбивого життя.

Покійний народився у селі Мала Лука в Західній Україні. В 1909 році виемігрував до Америки та проживав спершу в Рідінгу (Пенсильвенія), а опісля в Вунсакеті та його околиці.

Сл. п. Дмитро Бойко був членом Т-ва „Запорізька Січ" 65 років. Він був обраний рекордовим секретарем у 1912 році, опісля на протязі багатьох років був фінансовим секретарем, а теж членом Контрольної Комісії. Був кількакратним делегатом на конвенції УНСоюзу. У 1963 р. був відзначений грамотою 50-річного членства, а в 1975 р. отримав з рук головного предсідника Йосипа Лисогора грамоту за 25-річну працю для добра УНСоюзу.

Життя Покійного було нерозривно зв'язане із життям української громади. Ще бувши рекордовим секретарем, він допомогав багатьом емігрантам; вчив неписьменних писати й читати та ставати американськими громадянами. У 1950-их роках знову став на допомогу новоприбулих українців, шукав їм мешкання, праці та служив порадою у нових незнаних обставинах.

Сл. п. Дмитро Бойко був парохіянином української православної церкви св. Арх. Михаїла в Вунсакеті та членом Церковного і Будівельного комітетів. Належав до церковного хору, оркестри та драматичного гуртка.

Покійний залишив у глибокому смутку дочок Степанію Мединську, у домі якої останньо проживав, Евгенію Гардінк і Олену Кучер, сина Мирона і Богдана, 15 внуків і 15 правнуків.

Похорони відбулись 30-го квітня з церкви св. Арх. Михаїла на парохіяльний цвинтар у Блекстоні. Служив похорони парох о. прот. Віталій Коваленко. Домовину Покійного несли його внуки Михайло Гардінк, Павло Мединський, мол., Григорій Бойко, Джеймс Бойко, Василь Кучер та Евген Кучер. Почесну сторожу держали члени Управи і Контрольної Комісії Т-ва „Запорізька Січ" — предсідник Володимир Кіндефорський, заступник Іван Гардінк та контролери Михайло Стенлі і Карло Кучерявка.

Лев Гардінк
секретар Відділу

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНСОЮЗУ ПІДТРИМУЄ КОНГРЕСОВІ РЕЗОЛЮЦІЇ В СПРАВІ БЕОГРАДСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Кергонксон, Н.Й. — Головний Уряд УНСоюзу, який від понеділка, 23-го травня, до п'ятниці, 27-го травня, відбуває на Союзівці свої звичайні річні наради, у вівторок, 24-го травня, перервав ці наради для узгідлення тексту телеграми до республіканського сенатора Роберта Дола з Канзасу і республіканської конгресмени Міллісент Фенвик із Ню Джерзі, в якій висловив підтримку для їхніх резолюцій, внесених в обох Палатах Конгресу, в справі міжнародної конференції в Београді, Югославія, яка має розпочатися 15-го червня і розглянути наслідки Гельсінкської Деклярації, підписаної 35-ма державами в 1975-му році.

Текст телеграми Головного Уряду УНСоюзу такий: „Український Народний Союз, який охоплює 88,000 американців українського походження, зорганізованих в 400 Відділах по цілих З'єднаних Стейтах, гратулює Вам за внесення Сенатської Спільної Резолюції ч. 24 (Спільної Резолюції Палати Репрезентантів ч. 221). Конечним є, щоб З'єднані Стейти вимагали додержання повного порядку нарад, який включав би представлення і вичерпну дискусію всіх порушень Гельсінкських угод, з особливою увагою до порушення цих угод в Україні. Участь членів Комісії для справ безпеки і співробітництва в Европі в суттєвих і підготовчих засіданнях є конечна, щоб запевнити, що всі відповідні аспекти Гельсінкських угод будуть продискутовані в Београді. Ми заклинаємо всіх наших членів негайно сконтактуватися з своїм конгресменом і обома сенаторами і вимагати від них підтримки цих Резолюцій.

Ми дякуємо Вам за Ваші турботи і працю в користь наших братів і сестер в Україні і надіємося на Вашу дальшу підтримку для справи свободи України і пошанування основних людських прав всіх народів."

Ведуться розмови в справі університетського українознавства в Квебеку

Монтреаль (ОУПС). — У вівторок, 17-го травня ректор французького Монтреальського університету д-р Поль Лякост прийняв на окремій авдієнції делегацію т-ва Плекання Рідної Мови в складі: проф. Яр. Рудницький, голова, сенатор І. Івасів, кор. радник, професори Люба й Ірилей Жуки та отець Ігор Куташ, що подали йому меморандум у справі введення української мови й літератури в Монтреальському університеті, можливо в 1978 р. В меморандумі стверджено, що під сучасну пору ні один із французьких університетів у Канаді не має курсів українознавства тоді, коли вони введені в 12 університетах англомовних поза Квебеком. У зв'язку з новою ситуацією в Канаді курси української мови й літератури, а по можності й української культури, в одному з французьких університетів у Квебеку — є історична конечність, заявив ректорові Лякостові проф. Рудницький. В довшій дискусії, в якій брали участь сен. Івасів, о. Куташ і Ірилей Жук устійнено деякі конкретні заходи, що їх треба буде вжити в ближчому часі для цієї цілі, а ректор Лякост обіцяв повну підтримку зі свого боку. Українська громада в Квебеку тепер перед новими завданнями й українсько-французька співпраця на університетському рівні дуже побажана. Ректор Лякост пояснив, що італійська й грецька етнічні групи вже поробили заходи, щоб у їхою університеті почати відповідні курси. Українці — третя з черги квебекська етнічна група, що взялася здійснювати корисне діло.

Обрано Управу Провінційної Ради КУК Онтаріо

Вінніпег, Канада (КУК). — На Річних Зборах в Торонто дня 23-го квітня ц. р. обрано нову Управу Провінційної Ради КУК Онтаріо, в склад якої входять: д-р П. Глібович — голова, Б. Онищук, Б. Долішній, Й. Яворський і Р. Мельник — заступники голови; Е. Дуткевич — протоколярний секретар; Я. Заяць — кореспонденційний секретар; І. Івасиків — фінансовий секретар; М. Климаш — книговод; д-р Є. Рослицький — голова комісії шкільництва; п-і Н. Андерст — референт Суспільної Служби; Б. Микитюк — референт іміграційних справ; А. Бандера — референт преси; п-на М. Гурко — референт молоді і студентства; О. Сокольський, Ю. Курис, М. Вавришин, Ю. Даревич — вільні члени та Контрольна комісія — С. Фроляк, Є. Мастикаш, Я. Балабан, д-р М. Кушпета і Б. Максимець.

УКРАЇНСЬКА АКЦІЯ НА КОНВЕНЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ АМЕРИКИ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Лос Анджелес, Каліф. (УККА). — В днях 15-го до 20-го травня 1977 р. відбулася тут Конвенція Автомобільних Робітників Америки й Канади, під час якої представники УККА в особах організаційного референта Романа Крупки з Централі УККА в Ню Йорку, голови Відділу УККА в Лос Анджелесі Миколи Медведя, інж. Омеляна Тишовницького та Ярослава Стасюка, провідника робітничої юнії з Детройту, повели широку акцію в цілі прийняття конвенцією резолюції в обороні українського народу в Україні.

Ця акція була вислідом скоординованої співпраці між Централею УККА та робітничими юніями, в яких провідниками є українці та американські громадяни українського походження. Такі юнійні провідники, як Яр. Стасик, Лен Возьний, Кен Візінський, Ел. Ярослав і інші, писали листи до президента Картера, голови „Юнайтед Авто Воркерс" та інших юнійних провідників, прохаючи їх виступити в обороні людських прав в Україні.

Централя УККА видрукувала 5,000 летючок про нищення і русифікацію України, які були роздані конвенційним делегатам. Рівнож, Відділ 160 Автомобільної Юнії видав також тисячі летючок з підписом Українського Конгресового Комітету Америки, які роздавано на конвенції.

Крім того, Відділи Юнії Автомобільних Робітників чч. 160, 212 та 600 пригото-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ПІСЛЯ РЕЗИҐНАЦІЇ, ЖИТТЯ МАЙЖЕ ВТРАТИЛО ВАРТІСТЬ — ЗАЯВЛЯЄ РИЧАРД НІКСОН

Вашінгтон. — В четвертому з черги телевізійному інтерв'ю з британським кореспондентом і актором Дейвидом Фростом, яке було передаване в середу, 25-го травня, колишній президент Ричард Ніксон заявив, що після його резиґнації з того посту „життя для нього було „нестерпне і майже втратило вартість", додаючи, що „ніхто в світі і ніхто в нашій історії не може дійсно знати як я почувався", бо ніхто не знає, що це значить „зрезиґнувати з президента З'єднаних Стейтів".

Тими словами Ричард Ніксон старався відповісти на критику осіб, які твердять, що він повинен був бути притягнений до судової відповідальности за свою причетність до Вотерґейтської афери, а не одержати повне помилування з рук свого заступника, президента Джералда Форда. Р. Ніксон старався доказати, що резиґнація з посту президента — це більш ніж задовільна кара для нього, додаючи, що він довго вагався заки прийняв помилування від Форда, бо хотів на судовій розправі доказати свою невинність, але з уваги на поганий стан його здоров'я, а зокрема тому, що і він і його найближчі приятелі вважали, що розголос цілої Вотерґейтської справи в пресі зробив „справедливу судову розправу неможливою", то він прийняв помилування.

Під час інтерв'ю Ричард Ніксон гостро висловлювався про тих американських журналістів, які, на його думку, використовували Вотерґейтську справу, щоб пошкодити його помірковансму урядові, зокрема натаврував тих двох кореспондентів з „Вашінгтон Пост", які розкрили цілу аферу, хоча не назвав їх поіменно. Він навіть спершу сказав, що їхня книжка „Останні дні" спричинила недугу його дружини, Пет, але відтак відкликав це твердження. Колишній президент сказав, що не бажає, щоб американська преса була „загнуздана", але вважає, що особи, які „стають жертвами журналістів", мають право боронитися будь-якими способами.

Відповідаючи на запити Дейвида Фроста, щодо політики його уряду відносно марксистського президента Чіле, Сальвадора Альєнде, Ричард Ніксон сказав, що він, самозрозуміло хотів, щоб уряд Альєнде провалився, бо чілійський президент „постепенно прямував до встановлення лівої диктатури", яка більш небезпечна для цілої Західньої Півкулі ніж права диктатура. Ніксон сказав, що хоча його уряд бажав упадку Альєнде, то не ЗСА, ані якаебудь інша держава повалила марксистську владу в Чіле, а повалив її чілійський народ, який переконався, що диктаторська марксистська система „невідповідна для Чіле". Він теж закинув американським лібералам, що виступали в обороні лівої диктатури Альєнде, а в той самий час „лицемірно" таврували всі праві диктатури.

Під час четвертого інтерв'ю Ніксон теж обговорював справу резиґнації його віцепрезидента Спіра Егню, заявляючи, що він порадив йому зрезиґнувати, замість наражуватися на термін ув'язнення за одержання хабарів від будівельних фірм в Меріленді, додаючи, що Егню до самого кінця твердив, що невинний, бо одержання „даруньків" від контракторів в Меріленді було „щоденним явищем".

Речники Дейвида Фроста повідомили, що десь у вересні може буде передаване ще одне інтерв'ю з колишнім президентом Ніксоном, але речення ще не встановлено.

Не буде нового ембарґо на експорт нафти до ЗСА — запевняє савдійський принц Фагд

Вашінгтон. — Після другого дня нарад з коронним принцом Фагдом, братом короля Савдійської Арабії президент Джіммі Картер в середу, 25-го травня, заявив, що принц Фагд запевнив його, що арабські держави не плянують встановляти нового ембарґа на експорт нафти для ЗСА, щоб в такий спосіб змусити Вашінгтон натискати на Ізраїль, щоб погодився на концесії щодо звільнення окупованої арабської території, встановлення „батьківщини" для палестинських арабів тощо. Після висліду останніх виборів в Ізраїлі, де перемогла права коаліція, деякі арабські лідери натякали, що може треба буде „вживати нафту як зброю", щоб змусити Вашінгтон „вплинути на Ізраїль". Однак, принц Фагд заперечив таку можливість у розмові з президентом Картером.

На заключній сесії з президентом Картером принц Фагд сказав, що Савдійська Арабія бажає „жити в мирі з Ізраїлем", але Ізраїль мусить звільнити всі арабські території, які захопив під час війн, тобто, від 1967-го року.

Принц Фагд з президентом Картер теж договорилися відносно військової та економічної допомоги ЗСА для Савдійської Арабії, а крім того принц Фагд повідомив, що його держава дасть 50 мільйонів долярів на спільні досліди з Америкою в ділянці розвитку і вживання соняшної енергії.

Моше Даян повернеться до активної політики

Тел Авів, Ізраїль. — Західні кореспонденти інформують, що колишній міністер оборони в ізраїльському уряді Моше Даян повернеться мабуть до активної політики. В принципі він погодився перейняти міністерство закордонних справ в коаліційному уряді Менахема Бегіна, який, як також Даян, не погоджується, що Ізраїль повинен повернути арабам захоплені у війні в 1967 р. їхні землі, особливо територію на західньому березі ріки Йордан і округу Газа. Моше Даян все ще користується в Ізраїлі великою популярністю і авторитетом, який він здобув собі активною боротьбою і блискучою воєнною стратегією. Формально він ще належить до Робітничої партії, але фактично він більше піддержує політику коаліції Лікуд. Даян відвідав недавно перебуваючого у шпиталі лідера Лікуд Менахема Бегіна і домовився з ним про нову функцію. Пізніше, запитаний кореспондентами, Даян відповів: „Якщо преса каже, що я погодився, то значить я погодився". Лідер Робітничої партії Шимон Перез заперечив цю вістку заявляючи, що „я не є певний, що це відповідає правді". В міжчасі Беґін закінчує переговори з поодинокими політичними партіями і обіцяє з початку червня проголосити новий коаліційний кабінет.

На Заході все ще не знають справжньої причини викинення Подгорного з Політбюра

Москва. — Ройтер інформує з Москви, що західні дипломати і кореспонденти все ще намагаються розв'язати загадку викинення з Політбюра Ніколая Подгорного, який покищо, займає високе становище голови Президії Верховної Ради СССР. Ніхто не сумнівається однак, що слідуючий збір Верховної Ради, який збирається за два тижні, усуне Подгорного також з посту „президента" СССР. Вже є деякі познаки процесу його осунення. Наприклад, у зверненні до південно-африканських народів, яке було опубліковане совєтською пресою з нагоди дня незалежности новопосталих африканських держав, бракує прізвища Подгорного, хоч ще недавно він був у центрі уваги у зв'язку з його успішною поїздкою до країн Південної Африки. Також в московських книгарнях, де можна купити портрети „вождів", зникли портрети Подгорного. Західні спостерігачі переконані, що усунення Подгорного не сталося з причини його хвороби чи старости, бо він знаходиться у вимкново доброму здоров'ї. Речники багатьох західних амбасад в Москві висловили однозгідну думку, що усунення Подгорного, який був 17 років членом Політбюра, наступило у зв'язку з боротьбою між совєтськими верховодами і можливо навіть через різницю поглядів на теперішню політику Совєтського Союзу. Допускається навіть така можливість, що Ніколай Подгорний не погоджувався з новим проектом конституції, яка була прийнята Політбюром і Центральним Комітетом Компартії і яка вневдовзі буде опублікована.

Відома російська діячка руху опору прибула до ЗСА

Ню Йорк. (Т- К-нець). — В четвер, 19-го травня ц. р., прибула до ЗСА з Риму Людмила Алєксєєва, відома російська діячка руху опору, провідний член Московської Групи сприяння виконанню постанов Гельсінкських угод у Совєтському Союзі, в супроводі свого мужа Ніколая, сина Михайла та Ліди Вороніної, яка на доручення Московської Групи займалася справами віруючих в СССР зокрема п'ятидесятників, яких в СССР є офіційно зареєстровано біля 200 тисяч, в тому числі велика кількість українців.

Людмила Алєксєєва, як відомо, від довшого часу опікувалася політичними в'язнями, зокрема українськими, утримуючи тісні зв'язки з ними та збираючи про них інформації для „Хроніки поточних событий".

Л.Алєксєєва була автором Документу ч. 12, який, крім неї, підписали ще інші п'ятеро дисидентів. В ньому, коментуючи створення Української Групи сприяння виконанню Гельсінських угод, підкреслювалося мужність цієї групи, що постала в „незвичайно важких умовах" в Україні; звертала увагу світової опінії на факти вживання совєтською владою кримінальних засобів по відношенні до Київської Групи вже в перший день її створення виступити на захист Групи. Вона також заініціювала Документ ч. 17, в якому вимагалося звільнення всіх політв'язнів Совєтського Союзу, в першу ж чергу — тяжко хворих, серед загального числа яких (51 особа) 27 українців. Л. Алєксєєва кількакратно організовувала та підписувала заяви в оборону Валентина Мороза, о. В. Романюка та інших українських політв'язнів.

Під час свого перебування в Европі, в очікуванні виїзду до ЗСА, Алєксєєва відвідала кілька країн, відбула зустрічі з чільними урядовими особами і представниками громадських і політичних груп з метою добитися від Заходу підслання спостерігачів від урядів різних країн на суд над членами Московської і Київської груп, особливо наголошуючи справу М. Руденка і О. Тихого з огляду на існуючі в Україні тяжкі обставини, в яких перебувають політв'язні, як також і їхні родини.

Проф. Борисові Мартосові сповнилося 98 років життя

Ірвінгтон, Н. Дж. (К. С.). — В п'ятницю, 20-го травня ц. р., колишньому прем'єрові Української Народньої Республіки проф. Борисові Мартосові сповнилося 98 років життя. З цієї нагоди представники організацій і сповнівших церков — церкви Св. Тройці з Ірвінгтону (митрофорний протоієрей о. д-р Ю. Шумовський) і церкви Св. Вознесіння з Мейплвуду (о. Іван Наконечний), а також інші особи, відвідали в день уродин проф. Мартоса в будинку для старших та склали йому відповідні привітання й побажання.



Проф. Борис Мартос

Передбачають неминучість браку нафти в цілому світі

Вашінгтон. — Спеціялісти із 15-ох країн, які протягом двох з половиною років досліджували світову енергетичну проблему, прийшли до переконання, що якщо держави вільного світу не почнуть більше користуватися вугіллям, атомовою енергією та якщо не почнуть заощаджувати певні роди пального, то в кінці цього століття дійде до „катастрофи, бо брак нафти є неминучий". Звіт спеціялістів був вийшов у формі книжки під назвою „Енергія: Світові перспективи на 1985-2000 роки". В ньому находяться твердження, що брак нафти може спричинити дуже високі ціни на цей рід пального та поважну економічну депресію в індустріяльно розвинених країнах вільного світу. Висновки спеціялістів, як вважають коментатори, дуже подібні до перестороґ президента Джіммі Картера, але ще навіть більше застрашаючі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Допомога ворогові

Протягом останніх кількох днів американська преса та інші засоби масової інформації перестерігали, що якщо Департамент торгівлі негайно не уневажнить дозволу для фірми „Контрол Дейта Корпорейшен" продавати Совєтському Союзові компютори типу „Сайбер 76", то Москва матиме в своїх руках компютор, яким зможе слідкувати за американськими ракетами, літаками, підводними човнами, як теж розшифровувати таємні депеші розвідчих чинників ЗСА, а крім того цей компютор можна використовувати при розбудові стратегічних літаків, атомових ракет та іншої зброї.

Отже, існує дуже поважна загроза, що найбільший ворог Америки і цілого людства, Совєтський Союз, може одержати таки з американських рук компютори, які Москва може використати на некористь ЗСА і цілого вільного світу, і то не тільки тепер, коли нібито панує „політика детанту", але зокрема тоді, коли б між Сходом і Заходом дійшло до війни. Ці компютори „Сайбер 76" принаймні на десять років випередили будь-який компютор, випродукований Совєтським Союзом, як рівнож американський компютор функціонує 20 разів швидше від якогонебудь совєтського компютора.

Не зважаючи на перестороги кількох розвідчих і дослідчих агенцій ЗСА, що Совєтський Союз може використати і напевно використає компютори типу „Сайбер 76" для військових цілей, речники фірми „Контрол Дейта Корпорейшен" продовжують твердити, що Москва вживатиме ці компютори „тільки для передсказання змін в погоді та для загальних атмосферичних дослідів".

Таке твердження не тільки наївне, але й дуже небезпечне, бо в обличчі всезростаючої військової загрози з боку Совєтського Союзу, продаж тих компюторів, які може використати Москва для військових цілей, представляє собою послаблення безпеки ЗСА і цілого вільного світу. Совєтський Союз відстає в технології хоча протягом останніх кількох років вдвоє збільшив свої видатки на досліди космосу, розбудову компюторів та іншої складної машинерії, і тому однією з головних цілей совєтської міжнародної торгівлі є здобути технологічне знання від країн Заходу, зокрема американське знання в ділянці компюторів. Чи це не абсурд, щоб Америка продавала Совєтському Союзові компютори, які Москва може вживати проти самих ЗСА?

Відомо, що багато американських фірм мають за своє кредо: „бизнес понад усе". Але усі засади аж ніяк не може присвоювати собі Вашінгтон, який фактично відповідає не тільки за безпеку власної країни, але цілого вільного світу. Департамент торгівлі повинен уневажнити дозвіл для фірми „Контрол Дейта Корпорейшен" продавати Совєтському Союзові компютори і перестати прислухуватися до „порад" американських бизнесменів, а було б краще, щоб провід цього Департаменту взяв під увагу заяву речника однієї американської розвідчої агенції, який, коментуючи продаж компюторів Совєтському Союзові, сказав: „За кілька долярів ми готові передати в руки совєтів засіб знищити нас. Ми перетворюємось у своїх власних вбивників."

Потрібний департамент

Кілька днів тому Сенат схвалив пропозицію президента Джіммі Картера, щоб створити окремий Департамент для справ енергії, який координував би діяльність всіх федеральних агенцій в цій преважливій ділянці. Подібну пропозицію розглядає також Палата Репрезентантів і існують всі виглядн, що вона пройде і через ту Палату Конгресу.

Створення окремого Департаменту для справ енергії — це конечна потреба, коли взяти до уваги факт, що досі в уряді ЗСА не було установи, яка відповідала б за енергетичну політику Вашінгтону в цілості, а кожна агенція переважно діяла на власну руку. Це не тільки доводило до неефективности, але також до дублювання і навіть траплялись випадки, що рішення одної агенції противоречило рішенню іншої. Створення Департаменту до великої міри зліквідувало б ці недоліки, і можна б навіть зліквідувати деякі агенції, що заощадило б урядові фонди, бо зменшилася б і так надто велика бюрократія.

Конечність створення такого департменту дуже на часі саме тепер, коли не тільки в ЗСА, але майже в усіх країнах вільного світу існує енергетична проблема, тобто брак власних запасів різних родів пального, зокрема нафти, і Америка та її союзники постійно стають більш залежними від інших держав, спеціяльно арабських країн, щодо постачання нафтових продуктів. Така залежність ЗСА від інших країн може довести до того, що держави-експортери нафти можуть здобути надмірні впливи на закордонну і внутрішню політику Америки та інших країн вільного світу. Департамент для справ енергії мав би за одно із своїх головних завдань довести до самовистачальности ЗСА в ділянці пального, або принаймні зменшити залежність Америки від інших країн.

Існує ще інша важлива причина для створення окремого Департаменту для справ енергії. Недавно спеціялісти із 15-ох країн, які протягом двох з половиною років досліджували світову енергетичну проблему, прийшли до переконання, що якщо держави вільного світу не почнуть більше користуватися вугіллям, атомовою енергією тощо та якщо не почнуть заощаджувати різних родів пального, то в кінці цього століття дійде до „катастрофи", бо, згідно з твердженням тих спеціялістів, брак нафти є неминучий. У своєму звіті спеціялісти твердять, що брак нафти може спричинити дуже високі ціни на цей рід пального і на продукти, які користуються нафтою, як теж спричинити поважну економічну депресію в індустріяльно розвинених країнах вільного світу. Новий Департамент для справ енергії з більшим успіхом зможе запобігти цій передбаченій „катастрофі", співпрацюючи з урядами інших країн вільного світу щодо розвитку нових джерел енергії, як також більш ефективного використання вже існуючих джерел, ніж можуть зробити це необ'єднані жадним координуючим тілом окремі федеральні агенції.

Отже, треба вітати пропозицію президента Картера в справі створення такого Департаменту для справ енергії, як теж вітати Сенат за те, що схвалив цю пропозицію. Можна надіятися, що незабаром за прикладом Сенату піде і Палата Репрезентантів.

Василь Маркусь

СІМДЕСЯТ ХЛОПЦІВ

Читачеві важко уявити собі гурт українських юнаків, що живуть під однією стріхою, разом вчаться, і то всіх предметів українською мовою, спільно бавляться, співають, моляться, дружать між собою, але іноді до себе говорять: „Ти, німцю, подай м'яч!", „Перестань теревенити пофранцузькому!", „Залиши своїх англійців й ходи з нами гратися!", „Вже знову щось затіваєте, американські парубки (гаї)?", „Заспівайте нам щось порусинськи, югославці", і таке інше. Справді, існує десь на землі така невелика спільнота української молоді, своєрідні малі українські Об'єднані Нації. Це — Мала Папська Семінарія в Римі, що нею проводять українські Отці Салезіяни вже 25 років.

Учнями Малої Української Семінарії є хлопці у віці від 11 до 18 років з різних країн (в цьому році їх є 70), які є свідомими українцями і вчаться повністю в українській середній школі, але для вигоди й розваги називають себе за країною походження. Вони на відміну від деяких наших старших емігрантів, що називають себе канадцями чи американцями українського походження, залюбки кажуть, що вони американського, англійського чи югославського походження, при чому гордо визначають себе як українці. Все це молодь народжена в різних країнах від українських батьків (є випадки мішаних подружь батьків), але в Римі вихоується у виключно українській атмосфері на протязі шістьох років.

Українська Мала Семінарія в Римі — це єдина середня школа з українською мовою навчання поза залізною занавісою. Наші „гайскули" в Америці чи Канаді є, властиво, англомовними середніми школами, де вивчають українську мову й культуру, як предмет. А тут вчаться фізики, математики, світової історії чи клясичних мов українською мовою та з українських підручників. Мову країн свого походження вивчають ті хлопці як предмет.

Це дійсно цікавий гурт молоді і виховників, й оригінальна сама установа. Її засновано в 1952 р. заходами тодішнього Апостольського Візитатора для українців в Західній Европі, пок. Архиєпископа Івана Бучка та префекта Конгрегації для Східних Церков, кард. Євгена Тіссерана. Першим осідком Малої Семінарії була садиба в містечку Люрі біля Орелану в Франції, потім її перенесено до Кастель Гандольфо близько Риму, а приміщенням для неї служила славна Вілла Андрея, яку купив Митрополит Андрей Шептицький в 1920-их роках як літню резиденцію для українських студентів-богословів. З 1958 р. Семінарію приміщено в окремому новому будинку на окраїнах Риму, а згодом, як то кажуть, в межу з нею були здвигнені забудування Українського Католицького Університету й Собору Св. Софії.

Як згадано, виховною працею займаються та провадять навчальним процесом українські монахи з Згромадження Дона Боска, Отці Салезіяни. Крім них, частково допомагають ще інші вчителі та Сестри Служебниці, котрі займаються господарською частиною установи. Фінансово утримує Малу Семінарію Східня Конгрегація. Можна сказати, що коли чого доброго для нас робить за останній час ця Конгрегація, то цим хіба і є утримування цієї середньої школи. Визнають це публічно навіть суворі критики політики Східньої Конгрегації.

Із Малої Семінарії вийшло за останні роки близько 150 випускників, деякі пробули в Семінарії лиш по кілька років. З-поміж випускників майже тридцять стали священиками, решта продовжували інші студії в Італії чи країнах свого походження. Є між ними сьогодні лікарі, вчителі, інженери, різні фахівці. Але також колишні студенти Малої Семінарії нині є серед провідників молодечих організацій, працюютьворів в українській пресі, деякі вже відомий в літературі, науці, мистецтві. Іншими словами, Мала Семінарія вже дала нашій спільноті за кордоном активну інтелігенцію, приявність якої відчувається в Англії, Німеччині, Бельгії й деінде.

Бажанням ініціяторів та й Отців виховників, без сумніву, є, щоб чим більше випускників вибирали собі богословські студії та священиче покликання. Однак, немає ані такої передумови чи якогось зобов'язання або морального „примусу" (як собі дехто уявляє). Молода людина сама вибирає собі згодом свій шлях і йде за голосом сумління. Отці Салезіяни вдоволені, коли їхні випускники продовжують бути добрими християнами й громадянами у світських професіях. Проте, відсоток духовних покликань досить задовільний, в порівнянні до подібних інституцій в інших народів чи навіть до Львівської Малої Семінарії. Сьогодні одна третина питомців Великої Семінарії в Римі та Колегії Св. Софії (при УКУ), це випускники Малої Семінарії.

Вже було згадано про міжнародний характер учнів-питомців та їх багатокультурний досвід, що його приносять до Семінарії хлопці — від Польщі до Канади чи Італії до Англії. (Один хлопець прибув цього року з Туреччини, де його батьки працюють в

(Закінчення на стор. 5-ій)

Василь Федорончук

СОВЄТСЬКА ЕКСПАНСІЯ В АФРИЦІ

(2)

Повертаючися до підсумку візити Кастра в Африці, слід зазначити, що одним з найделікатніших моментів були його відвідини в Етіопії, де Кастро намагався полагодити наявний конфлікт Аддіс Абеби з Сомалією і Джібуті та відограти ролю посередника між етіопським урядом і еритрейським самостійницьким рухом. У етіопській столиці він висунув старий совєтський плян про федерацію між Сомалією, Етіопією і Джібуті, до якої міг би приєднатися південний Ємен. Якщо б цей плян здійснився, то совєтський бльок здобув би контролю Червоного моря, що є одним з найважливіших для Заходу водних шляхів і примусовим перезним шляхом для великих нафтоналивних кораблів, скерованих до Европи.

Еквівалентом цього великого задуму є „спільний пакт", який потеційно вже існує після кубинської перемоги в Анголі в Західній Африці. Йдеться про союз, який єднає між двома берегами Анлантику Кубу, Конго-Браззавіль, Гвінею Конакрі й Анголю. Тут також „соціялістичний табір" має в руках ініціятиву, тоді як „Пакт для оборони південного Атлантику", який мав об'єднати Бразилію, Аргентину, Уругвай і південну Африку, залишився у сфері звичайних розмов.

Поїздка Подгорного і її наслідки.

Вслід за Кастром Африку відвідав також Ніколай Подгорний (23-го березня-2-го квітня), який перебував у Танзанії, Замбії і Мозамбіку і на поворотній дорозі зупинився також у Сомалії.

Місія Подгорного підтверджує не тільки важливість, якої Африка знову набирає для Москви після неуспіхів 1960-их років, але й її рішення бути приявною на цій киплячій шахівниці, в найширших рамках світової імперіяльної стратегії, яку СССР, зміцнений військово й економічно, послідовно здійснює від кінця 1960-их років. Ця стратегія на Чорному континенті, де відбувається процес формування національностей, подібний до того, що його Европа пережила в XIX і на початку XX століть, користується ідеологічним покриттям, проголошеною так зв. „природною солідарністю" між національно-визвольними рухами і „соціялістичними" країнами.

В світлі всього цього африканська поїздка Подгорного мала на меті наступні головні цілі: 1. використати вчасно помилки, яких допустилися західні держави в цьому географічному районі; 2. встановити найтісніші політичні й економічні зв'язки з відповідними країнами; 3. шукати, як противартість за совєтську допомогу, надання евентуальних пільгових умов для совєтської фльоти, яка вже набрала світових розмірів; 4. підтвердити ідеологічну і практичну підтримку СССР для революційно-визвольних рухів.

Тема підтримки для партизанських рухів у Центрально-Південній Африці становила вихідну точку для загальніших угод. „СССР вважає за одне з найважливіших міжнародних завдань ліквідацію останніх залишків колоніялізму і расизму", — сказав Подгорний керівникам революційних рухів південної Африки під час зустрічі з ними в столиці Замбії, Люзаці, 28-го березня. Це кінець-кінцем можна вважати за провідний мотив його африканської поїздки.

Подгорний уклав угоди про більшу майбутню совєтську військову допомогу для так зв. „фронтових країн" і для негритянських самостійницьких рухів, хоч і з умовою (напевно не неприємною для Москви, яка таким чином уникає надто прямого зобов'язання), щоб зброя переходила через руки спеціяльної комісії Організації для Африканської Єдности. Це особливий спосіб, щоб підтвердити, що, мовляв, „боротьба і кінцева перемога мають бути виключно африканськими". Подгорний приобіцяв також економічну допомогу для відвіданих країн і уклав угоди про поширення економічної співпраці.

Але найважливішим результатом для СССР є підписання пакту двадцятирічної приязні з Мозамбіком, який завершує уже добрі стосунки, які існують між Москвою і колишньою португальською колонією, розташованою в одній з найважливіших стратегічних зон Центрально-Південної Африки. Крім Мозамбіку, також дві інші африканські країни — Сомалія і Анголя — є пов'язані з СССР угодами цього типу, які є дуже корисними для СССР передусім зі стратегічної точки зору.

II

Є незаперечним факт, що в сучасних змаганнях між двома суперпотугами за вплив над Центрально-Південною Африкою, з її великими багатствами (в Центрально-Південній Африці є зосереджені найбільші резерви стратегічного матеріялу світу) і з її рішальною позицією з погляду контролі великих океанів і так зв. нафтового шляху, СССР має сьогодні легку перевагу порівняно з Заходом. Усвідомлення цього факту з боку ЗСА пояснює нову поставу, що її зайняв Вашінгтон супроти расових проблем Чорного континенту, намагаючися здобути собі довір'я африканських народів.

(Продовження буде)

НОВА ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ УВУ

Саме з'явилася з друку і розсилається всім зацікавленим нова програма викладів Українського Вільного Університету на літній семестер 1977 р. Як відомо, після великого відпливу наших емігрантів із Німеччини у 1947-50 рр. активність УВУ послабла, а авдиторне навчання під кінець п'ятдесятих років взагалі припинилося. Щойно із постанням Т-ва Сприяння Українській Науці (1962 р.) можна було за деякий час завдяки дотаціям Федерального та Баварського урядів виклади відновити. Сталося це в зимовому семестрі 1965/66 р., але незабаром виявилося, що нема викладів в продовжування викладів в зимовий час, і з 1967 р. організуються правильно літні семестри, які тривають на обидвох факультетах від 1-го липня до 31-го серпня. Правильно, щорічно видавано також програми викладів, і їх є досі 12. Вони ставлять важливий історичний матеріял. При тому, з бігом часу витворилася певна постійна схема, яку назагал утримується, узгляднюючи необхідні уліпшення в тексті й укладі.

Після загальних інформацій про Український Вільний Університет, що його визнав окремий декрет Баварського Міністерства Освіти та Віровизнань із 16-го вересня 1950 р., та який постійно реєстрований від п'яти років у світових довідниках („The World of Learning" — Europa Publications Limited; „Internationales Universitäts Handbuch — World Guide to Universities" — Verlag Dokumentation; „Handbuch der Ausbildungsstätten für berufliche und private Zwecke" — Fachverlag August Maurer) є подані зв'язкі інформації про передумови студій. Дальше маємо склад Академічного Сенату та адміністрації УВУ. Основну частину складає список педагогічного складу — за факультетами та степенями — і точна програма викладів за родами авдиторного навчання. Закінчує програму викладів бібліографія видань за серіями публікацій, при чому, при збірниках є завжди переражовані всі автори та всі статті.

З програми викладів дізнаємося, що в б. р. плянується, крім викладів на семестрах філософічного факультету та факультету права й суспільно-економічних наук, Високошкільні Літні Курси Українознавства (18-го липня до 5-го серпня) та Педагогічні курси для учителів (18-го липня до 12-го серпня).

Філософічний факультет нараховує під цю пору 14 звичайних та 6 надзвичайних професорів, а крім цього, 7 професорів-гостей та 5 доцентів, як теж 15 викладачів, 5 асистентів та 1 лектор. Статистичні дані факультету права й суспільно-економічних наук: 9 звичайних та 3 надзвичайних професорів, 6 професорів-гостей, 1 доцент і 4 викладачів. Окремо реєструється членів Педагогічного складу, які є вже недіяльні (за віком, станом здоров'я, чи неможливістю брати участь у викладах). Їх є 7 на філософічному факультеті та 3 на правничому. Таким чином, УВУ об'єднує в сумі 86 сил, в тому числі 8 (тобто, 9,3 відсотка) чужинців (4 німців, 2 чехів та по одному жидові і словакові).

На філософічному факультеті виклади передбачаються у 4-ох групах: мовно-літературній, історично-географічній, філософічно-педагогічній та мистецько-культурологічній. В цьому семестрі передбачено 55 курсів (тем), які читатиме 37 доцентів. На факультеті права й суспільно-економічних наук 17 доцентів має читати 23 курси. На Високошкільних Літніх Курсах Українознавства 9 членів Професорського складу порушить 9 різних викладових тем. На Педагогічних курсах: 8 професорів на 8 тем. Деякі професори викладатимуть на всіх родах авдиторного навчання. Свій приїзд з-поза океану зголосили 23 члени професорського збору.

При УВУ діє від декількох років Осередок дослідів української діяспори, який досі видав вже два томи своїх праць, як теж Інститут психології, антропології та етології, який видає свій квартальник („Етологія"), що його досі з'явилося 8 чисел.

З правил студій дізнаємося, що бакаляри — після відповідного зарахування попередніх студій — натомість вислухати в УВУ найменше два семестри й здати передбачені іспити, щоб бути допущеними до підходу на магістра. Подібно, ви магаються 2 вислухані семестри для магістрів, що бажають промуватися в УВУ. Семестер є зарахований після вислухання найменше 140 викладових годин та складання із них колоквії.

Індекс декціонум є двомовний — український та німецький. Він є найкращим свідотцтвом праці для чинників, які в той чи інший спосіб цікавляться працею УВУ.

Бібліографія видань (яка обнимає 27 сторінок друку) нараховує разом 141 позицію (у тринадцяти різних серіях), при чому треба сказати, що до того числа треба додати ті числа, які з'явилися вже після закінчення праць над програмою викладів.

Індекс нараховує 64 сторінки вісімки.

М. Чировський.

НОВІ ПУБЛІКАЦІЇ НТША

В часі Загальних Зборів НТША появилися два числа „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка", томи 187 і 192. Обидва томи 187—„Записки" Філологічної Секції і 192 — „Записки" Секції Історії України і Членів Історично- Філософічної Секції, обіймають доповіді, виголошені на науковому конгресі Товариства в сторіччя його існування, або на конференції на закінчення ювілейного року і ювілейних святкувань.

Том Записок Філологічної Секції включає 27 доповідей із літератури, мовознавства, термінології і бібліографії, які розкривають багато нового або дають новий погляд, або нову інтерпретацію завжди живих і свіжим інтересом ніколи незадебуваних, і завжди дискутованих тем і проблем. Головне ж у цю пору, коли совєтський уряд в Україні змушує науковців і авторів у важливих темах і проблемах в літературі, мовознавстві і термінології давати тенденційну або „соцреалістичну" інтерпретацію, — заявами українських науковців у вільному світі є об'єктивно і науково опрокидувати оце викривлювання істини на рідних землях під тиском окупанта під назвою СССР. Ця думка присвічувала і ювілейному конгресові НТША і оцим усім доповідям у філологічному, як і в історичному тому, друкованим доповідям і науковим розвідкам.

Том Записок Філологічної Секції починається розвідкою В. Лева п.н. „Філологічні науки в рамках Наукового Товариства ім. Шевченка за сто років". По ній слідує розділ літератури з доповідями і розвідками В. Безушка, „Останній твір Богдана Лепкого „Крутіж"", Л. Бурачинської „Щоденник Ольги Кобилянської", М. Вацика, „Листування Івана Франка з Ватрославом Ягічем"; А. Власенко-Бойцун, „Улас Самчук — літописець"; В. Бобрич-Вергуна, „Михайло Грушевський як белетрист"; В. Жили, „Українська Ізольда"; Р. Кухара, „Шевченко і Словацький на тлі „Гамалії" і „Змії""; В. Лева, „Михайло Возняк—історик літератури і літературознавець"; Л. Луціва, „Про літературну спілку Василя Стефаника і Леся Мартовича"; І. Пеленської, „Літературознавчі праці Євгена Юлія Пеленського"; Л. Рудницького, „Шевченко в англійських перекладах"; Я. Славутича, „Мужність і ніжність". Поезія Оксани Лятуринської"; М. Степаненка, „Григорій Сковорода і українське письменство останнього п'ятдесятиліття"; Є. Федоренка, „На камені „Михайла Коцюбинського""; С. Чорнія, „Театральні ідеї та естетичні принципи Леся Курбаса" і В. Стецюка, „Проблема етногенези римського народу".

У частині мовознавства є такі розвідки-статті: П. Ковалева, „Одна з проблем слов'янської фонології"; Дана Чопика, „Ще одна система фонем сучасної української літературної мови"; Ю. Перфецького, „Галицько-волинський літопис як джерело української мови та історіографії" і В. Яшуна, „ Безнарсткові іменники на — а, корелятивні із приростковананими дієсловами в сучасній українській мові (описова аналіза)".

В частині термінології є такі розвідки: О. Омецінського, „До питання правопису українських хемічних термінів (завваги та пропозиції)" та А. Вовка, „В обороні номенклятурних пропозицій". В частині бібліології вміщуються статті: М. Бойка, „Осередок бібліографії Волині"; Р. Вереса, „Бібліотечна справа в Україні"; П. Заплітного, „Згадки про Україну і українців у конгресовому записі ЗСА" і остання О. Соколишина, „Євген Юлій Пеленський — український бібліограф".

Цілий том 187 зредагував мовно і перевів коректу д-р В. Лев. При кінці тому є англійське резюме всіх статтей і розвідок для орієнтації чужомовного читача. В томі є 287 сторінок друку.

Том 192 Записок Секції Історії України зредагував М. Чировський, науковий секретар НТШ в ЗСА, а мовну коректу перевели Л. Полтава і В. Давиденко. Том охоплює 17 розвідок членів Секції Історії України і Історично-Філософічної Секції, що обіймають 336 сторінок. Частина тому, що включає розвідки членів Секції Історії України, складається з таких наукових робіт: С. Горак, „Вклад НТШ в українську історіографію (нарис і коментар)"; С. Горак, „Роля НТШ у формуванні національної свідомости в рр. 1873—1914(нарис)"; М. Стахів, „Статус України в Союзі Совєтських Соціялістичних Республік"; П. Стерчо, „Ще до проголошення самостійности Карпатської України"; о. М. Война́р, „ЧСВВ, Василіяни — їхні роля в Унії Київської митрополії"; М. Кушнір, „Загальний характер людського духа"; М. Сосновський, „Микола Міхновський і Дмитро Донцов — речники двох концепцій українського націоналізму"; М. Богатюк, „Економічна наука в сучасній Україні" та М. Чировський, „Совєтська реформа промисловости 1973-го року".

Друга частина тому включає такі розвідки членів Історично-Філософічної Секції: Я. Падох, „Вибрані проблеми з історії судового процесу Гетьманщини"; о. Ю. Шумовський, „Вплив релігійних культів і вірувань на декоративне мистецтво і форму керамічних та камінних виробів у Західній Африці в часах протоісторичної доби"; М. Кобринська, „Історичний розвиток права подавання у нашій Церкві на західних землях України до Берестейської Унії (1596р.)"; П. Оришкевич, „Географічні назви на чужомовних мапах України"; М. Лоза, „Митрополит Григорій Яхимович"; В. Шандор, „Договір Чехо-Словаччини з СССР відносно Карпатської України" та І. Головінський, „Оліґофренія (розумовий дефект чи недорозвиток)".

При кінці є стаття В. Стойка п. н., „Польсько-совєтський спір за українські землі під час Другої світової війни і постава урядів Англії і Америки (ЗСА)", виголошена на врочистому закритті ювілейного року в сторіччя НТША. Англійське резюме всіх статтей закриває і 192 том „Записок" для зорієнтування чужинців і з змісті тому, і в змісті поодинокої розвідки. Два дальші томи „Записок" (про Лепкого і Грушевського) саме друкуються.

Обіди українським пенсіонерам за 50 центів



Офіційне відкриття обідів для пенсіонерів На фото (зліва) Лук Фітцджерелд, асистент директора для справ старших віком громадян, д-р Павло Турула — секр. Української Суспільної Опіки, о. Петро Леськів — парох катедри св. Миколая, о. Федір Білецький — настоятель собору св. Володимира, Борис Антонович—член стейтової асамблеї та Франк Атляс — регіональний директор Суспільних Послуг в західній частині Чікаго.

Українська Суспільна Опіка в Чікаго, після двох років старань, вкінці добилася від міської ради програми некоштовних обідів для українських пенсіонерів.

У понеділок, 2-го травня ц.р., в залі „Левів" при вулиці Чікаго відбувся перший день цієї програми. За 50 центів, пенсіонери дістали такий обід: січене волове м'ясо з картоплею, городину, хліб з маргарином, чай та молоко, а на закуску — компот з абрикосів та каву.

У залі було тісно, пенсіонерів прийшло двічі більше, ніж передбачалося. Були також представники міської програми, українських громадських установ і церков, та зацікавлені. На перший день була навіть маленька імпровізована музична програма для приявних. Під час обіду представники міського уряду підкреслювали, що пенсіонери не мають чого почуватися ніяково, користаючи з цієї програми, їм це належиться, якщо їхні пенсійні прибутки є скромні.

Обіди видають п'ять днів в тижні — від год. 11-ої до 1-ої. Тому, що спортове т-во „Левів" позичило залю лише на один місяць, Суспільна Опіка шукає іншого приміщення для видачі обідів пенсіонерам.

Організатори обідів раніше зверталися до керівників будинку Українського Народного Союзу, власниками якого є 106, 125, 221 і 379 Відділи УНСоюзу, але їм залю чомусь відмовили. Між іншим, будинок УНСоюзу придбала довоєнна іміграція, а коли „нові" іміґранти почали приїжджати і не було де дітися, то старі власники будинку відпустили будинок новоприбжджим. Тут люди тижнями жили, аж поки не знайшли постійного помешкання та роботи. На місце одних, приходили інші „діпісти", так було цілий рік. Роки минули. Залишилися спогади братерського відношення УНСоюзу в Чікаго до своїх новоприбулих земляків. Помалу і те відходить в забуття.

Віримо, що Українська Суспільна Опіка знайде не дороге, належне і постійне приміщення для видачі некоштовних обідів нашим старшим людям, де замість самоти на старість, вони матимуть можливість зустрічатися з іншими людьми свого віку.

Над програмою обідів для наших пенсіонерів працював ряд відданих громадських діячів. Одночасно всі стверджують, що Стефанія Москалюк найбільше до цього причинилась. За труд та самопосвяту в допомозі іншим, хоча було багато перешкод, перед цими людьми належиться скинути шапку.

Ол. Пошиванник

З діяльности Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку

„КРІЗЬ ТЕРНЯ ДО ЗІР"

Сучасні проблеми української Католицької Церкви були темою доповіді д-ра Романа Осінчука в п'ятницю, 17-го грудня ц. р. під наведеним вгорі заголовком.

Доповідач від самих початків після приїзду Блаженнішого до Риму із заслання включився в активну діяльність для привернення і респектування прав Української Католицької Церкви в 1969 р. у Римі. Він насвітлив многогранну і послідовну діяльність Патріярха Йосифа для добра нашої Церкви і нашого народу. Побудова величного Собору св. Софії, створення українського католицького університету з бібліотекою, відкуплення давньої нашої церкви святих Сергія і Вакха з чудотворною іконою Жировицької Божої Матері, будівлю, в якій влаштовано патріярший двір, архіви та церковний музей, створення першої українсько-католицької парафії в місті Римі, видавництва науково-релігійних видань,створення філії Католицького Університету в ЗСА з купівлею потрібних будинків — все те великі діла нашого Патріярха Йосифа. До того слід додати численні візитації наших церков і релігійного життя в країнах українського поселення в діяспорі, прекрасні проповіді і численні промови до народу, що скріпили і релігійне, і національне самопочуття українців католиків.

Він мусів переборювати великі перешкоди в колах, ворожих українській Церкві і народові, чужі ворожі впливи, ватиканську так зв. „східню політику".

Прелеґент згадав також і про важкі роки неволі нашого Патріярха і його відмову большевицьким „церковникам", коли вони виступили з пропозицією надіслання його московсько-совєтською патріяршою митрою, щоби відірвати його від Вселенської Церкви. Він тоді сказав: „Ми своєї віри з Москви не приймали!"

Після короткої перерви в дискусії забрали голос: суддя Микола Шпитко, д-р Марія Клячко, що відчитала документ, виданий кардиналом Філіппе, та інші. На тому Вечір закінчено подякою для доповідача.

„ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР" В ЛМКЛЮБІ

У п'ятницю, 31-го грудня ц. р., у Літературно-Мистецькому Клюбі відбувся „Товариський вечір" з розваговою програмою, у якому взяли участь члени Управи: д-р Богдан Бородайко, Іван Керницький-Ікер, маестро Степан Крижанівський і маестро Теодор Терен-Юськів.

Програму вечора відкрив голова Клюбу інж. Іван Жуковський, передавши дальше ведення програми вечора маестрові Крижанівському. Д-р Бородайко прочитав короткий нарис з побутово-буденного життя п. з. „Субльокатор". Маестро Крижанівський у навечір'я Нового року у веселий спосіб склав усім побажання всього добра і здоров'я.

Маестро Терен-Юськів розрадив приявних музикою із стерео-платівок, Київський хор „Думка" проспівав „Щедрика", співачка Петрусенко — пісню „Спать мені не хочеться", а в другій частині вечора співачка Белла Руденко відспівала „Ой, не світи, місяченьку". Опісля хор з Англії під Управою диригента Бабуняка проспівав „Пісню про Довбуша" та „Розпрягайте, хлопці, коні", що дуже сподобалися приявним. Хор знаменито вишколений з добрими голосами. Вкінці почули ще присутні пісню „Там, де Ятрань круто в'ється".

Іван Керницький-Ікер прочитав свій різдвяний „Спомин" з виданої тоді у Берхтесґадені української газетки „Розмова зі звірями", д-р Бородайко прочитав оповідання про „Інфляцію", а маестро Крижанівський у мистецькій формі виконав „Львівський спогад" пера Керницького-Ікера.

Голова Клюбу після закінчення програми вечора дуже щиро подякував всім авторам за їхні виступи.

Б. Б.

Зеленосвяточні поминки по Борцях за волю України

У всіх більших скупченнях українців на поселеннях у вільному світі відбувається щорічно в неділю Сшестя св. Духа, звану популярно Зеленою Неділею за почином і під проводом кол. вояків Українського Війська врочисті всеїдині Поминки по полеглих і померлих борцях за Волю Соборної України. Ці поминки є безпосереднім продовжуванням традиції, яка була започаткована після війни за Українську Державність 1917—1921, головно на Західних Українських Землях, та закріпилася там у вигляді багатолюдних процесій-походів до могил Тих, що впали, а де таких не було - до символічних могил, служіння там торжественних Панахид і складання вінків. Метою тих урочистостей було передусім поклонитися Тіням національних героїв і борців, а водночас вшанувати ідею визволення, за яку вони віддали життя та пригадати сучасним і грядучим поколінням обов'язок продовжувати всіми можливими засобами боротьбу за здійснення тієї ідеї.

У великих містах, зокрема у Львові, де в таких походах на могили Українських Січових Стрільців та вояків Української Галицької Армії брали участь непроглядні маси людей, згадані врочистості прибирали розміри всенародних патріотичних маніфестацій. Подібні масові процесії—походи відбувалися щороку в Перемишлі до спільної могили вояків Дійової Армії УНР в Пикуличах, в Тернополі та інших містах. В організуванні таких урочистостей брала визначну участь тодішня молодь, яка через свою патріотичну поставу попадала завжди в конфлікт з польською поліцією.

Одначе, під комуно-большевицькою окупацією та взнесла, шляхетна традиція принишкла. Червоний окупант люто переслідує всякі вияви національної свідомости українців та брутально нищить все, що нагадує визвольну війну. Він не пошанував навіть тлінних останків українських борців та нещадно і жорстоко знищив їх могили на цвинтарях у Львові, в Тернополі та в інших місцевостях, а тлінні останки збезчестив і розкинув.

Вищезгадану традицію українські ізгої-скитальці занесли в своїх серцях в країни свого поселення у вільному світі та продовжують її досі.

Зокрема в ЗСА та традиція була введена офіційно постановою Головних Управ діючих тут Українських Комбатантських Організацій, силою якої Зелену Неділю встановлено „Днем Поляглих", що призначений для вшанування Світлої Пам'яті поляглих і померлих Борців за волю Соборної України. Особливо врочисто проходять Зеленосвяточні Поминки на Оселі УРСоюзу „Верховина" в Глен Спей, Н. Й., біля висипаної там Могили—Пам'ятника. Це єдина того роду символічна могила на Сході країни, яку прибирають і удержують члени Нюйорської Станиці Братства кол. Вояків І Української Дивізії УНА, при фінансовій допомозі Братства „Броди-Лев".

Біжучого року Зеленосвяточні Поминки біля Могили—Пам'ятника на Оселі „Верховина" в Глен Спей відбудуться у Зелену Неділю, 29-го травня ц.р. заходами, як і минулих років — Координаційного Комітету Українських і Українсько—Американських Комбатантських Організацій Великого Ню Йорку та Комітету Комбатантських Організацій стейту Ню Джерзі при чинній співучасті всіх Українських Комбатантських та Українсько-Американських Ветеранських, як також молодечих і жіночих організацій Ню Йорку, Нюарку й околиці. Святкування почнуться о 10-ій год. ранку збіркою Комбатантських і молодечих організацій біля головного будинку Оселі та маршовим походом до церков обох українських віровизнань, де будуть відправлені св. Літургії, а саме о 10:15 год. в православній церкві свв. ап. Петра і Павла, та о 10:30 год. в католицькій церкві св. Володимира. О 12-ій год. дня буде відслужена біля Могили—Пам'ятника спільна торжественна Панахида з вояцьким салютом та почесною сальвою Українсько-Американських Ветеранів. З черги представники поодиноких організацій складуть на Могилі—Пам'ятнику вінки. Безпосередньо після закінчення урочистости біля Могили—Пам'ятника комбатантські і молодіжні організації промаршують похідною колоною до пам'ятника Іванові Франкові, де відбудеться формальне закриття святкування. Відтак слідуватиме в їдальні Оселі спільна трапеза.

Зеленосвяточні Поминки, які відбуваються щороку на Оселі „Верховина" в Глен Спей, замітні і корисні тим, що в них бере участь українська молодь, а зокрема та, що згуртована в організаціях ПЛАСТ, СУМА, ОДУМ,„Молода Думка" — яка делалі, то більше включається у різні ділянки громадсько-суспільного життя спільноти. Так само слід з признанням наголосити традиційну участь в тих Поминках Ветеранів Армії ЗСА українського роду, які засвідчують цим національну одність і солідарність з українською спільнотою та побратимство зброї з кол. Воїнами Українського Війська.

Національним обов'язком всіх українців Ню Йорку, Нюарку й околиці є взяти масову участь у тому всенародному, релігійно-національному святкуванні. Організації запрошені прибути з прапорами і вінками.

Для вжитку учасників від'їдуть о 7-ій год. ранку від Українського Народного Дому в Ню Йорку замовлені автобуси до Глен Спей та повернуться до Ню Йорку біля 9-ої год. увечері.

д-р Іван Козак.

НОВА ПЛАСТОВА КОВЕРТА

З нагоди 13-го Крайового Пластового З'їзду в ЗСА, який відбувся на Союзівці 23-24-го квітня ц. р., Пластове Філателістичне Бюро видало пропам'ятну коверту. На коверті видруковано чорною барвою відзнаку З'їзду — проєкт ст. пл. Л. Мазяр — Пластова Лілея та коло, в якім 8 фігур тримаються за руку — єдність Пласту. Довкруги кола напис — „XIII Крайовий Пластовий З'їзд — 65-ліття Пласту". Рисунок 2інч. на 1 1/2 .

Видруковано 5000 малих коверт „6 3/4". Друкував — пл. сен. В. Корнага книжковим друком. Під час З'їзду офранковано 300 коверт пластовими марками та перепечатано пластовим франкотипом із пластовою лілеєю. Першоднівок було 300.

Першоднівки (50 ц.), чисті коверти З'їзду (15 ц.) та старші пластові марки і коверти можна набути в Пластовім, Філателістичнім Бюрі — адреса: George I. Pawliczko, 217 St. Stanislaus Street, Rochester, New York, 14621, U.S.A.

Концерт Михайла Мінського

В 30-річчя його служіння українській пісні

У неділю 27-го лютого ц.р. у розкішній залі міста Ванкуверу „Квін Єлизабет Плейгавс" відбувся величавий концерт маестра Михайла Мінського на честь його 30-річчя служіння українській пісні.

Громада українського Ванкуверу гідно вшанувала цей небуденний Ювілей невтомного носія української пісні і правди про Україну у чужому світі. У програмі концерту в знак пошани до Ювілята виступили також „Волошки" — дівочий ансамбль під проводом Квітки Ганушевської-Козак.

Концерт улаштовано під патронатом Відділу КУК; громадський концертовий комітет складався з представників усіх церков та організацій, очолюваний Н. Керницьким. Праця цього Комітету, хоча й відбувалася в несприятливих умовинах з огляду ворожої п'ятоколонної протидії, одначе успіх концерту був забезпечений під кожним оглядом: листа спонзорів концерту та велика кількість слухачів на залі виявили довірливість свідомої громади українського Ванкуверу до нашого співака.

Програму свята-ювілею відкрив по-англійськи І. Стасюк, розповівши коротко про життєвий шлях мистця, а далі цей зміст переповів по-українському О. Літвінов і відтак розпочалася програма концерту, в якій наш маестро, почавши перелік своїх пісень молитовною піснею „Під Твою милість" (муз. І. Соневицького), розповів про своє „босоноге" дитинство, далі перекинув нас в піснях на широкі степи Наддніпров'я, у Карпатські гори аж до білосніжної Чорногори. В останньому розділі програми маестро проспівав для нас зразки народної творчости, де виявилась непідроблена майстерність співака у злуці з народною мудрістю в мелодіях та у словах. Бравурними оплесками вітали присутні виконавця чарівних мелодій та змусили на додаток заспівати ще кілька пісень. Громада нагородила оплесками і квітами співака за його невтомну працю на ниві української культури. Квіти піднесли діти в українських народних строях, що означувало тяглість нашої невмирущої ідеї: естафету змагань приймає молоде покоління!

Після концерту, на честь нашого гостя, у залі українського католицького центру, відбулося велике прийняття-бенкет, підготоване жіноцтвом, де приявними були представники від усіх установ та організацій метрополії Ванкуверу. Від церков були Преосвященний єпископ Єроній Химій, Всеч. о. Ганушевський, о. В. Сорока, Всеч. о. А. Павлюк, о. Прот. Від православних церков представником був одинокий о. прот. Петро Блажук.

При появі співака на залі в товаристві Емілії Остапчук та піяніста Г. Бравна, усі присутні встали, а п-ні Білей піднесла торт з написом: „Вітайте, маестро" — (цей торт спеціяльно приготувала п-ні Галина Боа в знак пошани до мистця). Далі голова бенкету І. Стасюк покликав о. вікарія Б. Ганушевського і приявних до молитви,а опісля перше слово одержав голова громадського комітету Н. Керницький. Він прочитав добре опрацьовану статтю — згадку з часів Другої світової війни, коли М. Мінський був у німецькому полоні,де в неймовірно несприятливих умовах, раптом залунала українська пісня, яка з'єднала усіх різнонаціональних полонених, а на будучого українського співака, тоді юнака Михайла, — ця спонтанна дніпрова стихія зробила назавжди незабутнє враження, викликавши приспаний зов крови.

З черги кілька теплих слів-привітань, оздоблених приємними спогадами про відвідини столиці України - Києва та про асоціяцію переживань під впливом українських пісень, розповів Владика Є. Химій, звертаючи увагу на те, що наша чарівна мелодія - рідна пісня, володіла й володітиме українською душею де не був би українець розсіяний у діяспорі.

З признанням поваги й пошани до гостя, виступив із теплим щирим словом о. прот. Петро Блажук, вказавши на заслуги співочої діяльности лицаря української пісні.

Наш гість, маестро Мінський, на закінчення незабутньої імпрези сказав кілька щирих слів подяки для ванкуверської громади, яка для нього після славнозвісного „двобою" з висланцями КГБ (1974р.) стала рідною громадою, у якій він знайшов своє стихійне призначення для боротьби за омріяні ідеали. Також Ювілят склав подяку всім спонзорам концерту, які фінансово підтримали це ювілейне свято української пісні.

І. Харина

Оселя „Діброва" розбудовується

Сама згадка про „Діброву" в тих весняних гарних днях, що були в Детройті, нагадувала зближення літнього відпочинку в оселі тієї назви. В уяві, змученій довгою, морозною цьогорічного зимою, нагло зродилась радість, що ось-ось вдихуватимемо чистий кисень і пахощі збудженої та розцвілої природи... Але — невже ж сезон так близько? На жаль, ще ні! Покищо Дирекційна Рада „Діброви" покликала членів на річне звітування. А було це 17-го квітня ц.р. Цим разом виринуло особливе зацікавлення: почалась будівля нового великого клюбу-ресторану і зближається, мабуть, до кінця. Сидимо вже на Зборах. Початок їх як звичайно: згадано трьох покійних членів, обрано президію Зборів: О. Серафина — головою і А. Ромаха — секретарем, затверджено порядок нарад і відчитано попередній протокол та його прийнято. В точці звітів голова Ради Директорів, адв. П. Филоненко, подав, що він скликував засідання і з них найбільше було присвячених справі нової будови. Фінансовий секретар, мгр В. Баран, обговорив побільше балянс прибутків і витрат, порівнюючи їх із цифрами 1975 року. Вийшло так, що прибутки в обох роках були майже такі самі (15,230 дол. у звітному році і 15,520 в попередньому). Різниця зате у витратах була в 1976 р. на 1,200 дол. менша, хоч у цьому році дійшли нові відсотки позички для нового будівництва сумою 933 дол. Вислід загальний у втраті був у звітовому році на 781 дол. менший (794 проти 1,576). Відтак, п. Баран перейшов до справи позички на новий будинок. Отримана на 10 років сума 35,000 долярів на 8 відсотків вимагає місячної рати 455.70 дол. Дирекція пробувала закликати членів купити додаткові „шери", але це принесло невелику суму 2,500 дол. Гроші за продані шери були б великою допомогою, бо зменшили б відсотки за новий борг. Цю спробу треба пропагувати серед ширшого громадянства. Черговим звітодавцем був інж. Я. Варивода. Він порушив ряд питань з адміністрації: підготова сезону, а між тим різні справи, між ними нова будівля. Він підкреслив брак постійного адміністратора, подякував за додаткову співпрацю п. Баранові так, як і попередніми роками, прийнявши зголошення мешканців, та згадав цінного працівника Павла Грицика, старанного, який „багато вкладає праці". Далі він говорив про кількість осіб, що в сезоні відвідало „Діброву", а саме — 4648 осіб, які платили вступи, а разом з дітьми й емеритами їх було коло тисячі. Багато між ними молоді. Мешкання здебільша винаймають громадяни на цілий сезон. Це їм краще і нам вигідно. Дехто з шеровців виявляє прив'язання до „Діброви" і будьчим допомагає. Але є такі, що неоправдано нарікають. Справжніх приятелів — горстка. Їм належиться подяка. Згаданий адміністратор-господар, який міг би теж виконувати конечні роботи, конечний. У кожній ділянці господарки треба б мати в дирекції чи управі людину, яка опрацювала б плян праці і його виконувала.

Новий будинок висвітлив дир. Филоненко на екрані з прозірок, а рівночасно пояснював інж. Варивода поодинокі образи, подаючи різні частини, їхні кошти, які були виписані на плякаті кошторису. Будинок має 3,708 кв. стіп, в тому їдальня 1968, кухня 630, клюб 630 і туалета 480. Борг з відсотками треба платити місячними ратами через 10 років (54,684 дол., в тому відсотків є 17,029 долярів). Отож, допомога нашого громадянства є необхідна, яка повинна проявитись купівлею шерів. Чим буде більше шерів, тим меншими будуть відсотки.

Після заяви Контрольної комісії — В.Гупалівського (голова), Р. Кордуби і С. Лазуренка, — що вона перевела контролю діловодства і висловила признання Управі, почалась дискусія. До неї зголосились такі особи: С. Щуровський, М. Кавка, В. Соя, А. Слюсарчук, П. Місьог, М. Лаврин, Д.Строїч. Їм відповідав п. Варивода. Він між іншим згадав, що біля будинку від сторони озера є ще велика цементова площа, якою користуватимуть гості в погоду, і що після 2-3 років будемо мусіти взяти ресторан на власний кошт, бо пікніки меншають і їх зголом взагалі, може, не буде.

Поставлений внесок Контрольної комісії — уділення абсолюторії дирекції — був прийнятий.

Внесок Номінаційної комісії на доповнення членів Ради Директорів на місце уступаючих членів Вариводу, Княгиницького і Миколенка та Строїча, обрано вже давно назад — це: Вариводу і Княгиницького, а на третє місце Василину Гординську (цих на три роки) і Р. Лазарчука (на один рік). Контрольну комісію залишили в тому ж складі.

Щодо підвишки числа шерів, заявив інж. Варивода, що „Акт оф Корпорейшен" дозволяє нам продати 1,000 шерів (ми продали досі 436). Тепер нам потрібно 2.000, щоби по можливості сплатити чимскорше наш новий борг. Варивода поставив внесок, який підтримала значна більшість з 99-ти управнених до голосування членів. Внесок був прийнятий. Опісля проголосив конкурс для шеровців, які відтепер зголосяться. Виграш: один тиждень безплатного перебування на „Діброві".

В. Н-вич

Загальні Збори Т-ва за Патріярхальний устрій УКЦ у Детройті

Це незаперечний факт, що визнання Папою патріярхального устрою Української Католицької Церкви з Блаженнішим Йосифом як першим Патріярхом стало церковно-національним постулятом нашої сучасности. В цім напрямі спрямовані дії ієрархії і духовенства нашої церкви та свідомих мирян на всіх континентах світу.

Дії мирян у Детройті в тому напрямі віддзеркалювали Загальні Збори Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, що відбулися у суботу, 23-го квітня ц. р., у залі школи при церкві Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремку.

Наради відкрив голова Ярослав Кривий, а проводила ними президія, що її запропонував Б. Лончина, у складі: інж. Василь Колодчин — предсідник, Василь Папіж — секретар.

З коротких звітів членів Управи стало наглядним, що, не зважаючи на несприятливі умови, Відділ проробив багато праці. Голова Ярослав Кривий у звіті вказував на окремі ділянки праці в часі каденції, а саме: члени Управи переговорювали з парохами місцевих церков про поминання Патріярха Йосифа в Богослуженнях. У червні-липні Управа розвинула широку акцію серед мирян — висилки звернень до Папи дозволити нашому Патріярхові взяти участь в Евхаристійному Конгресі в Філядельфії. З того приводу видано інформаційний лист до англомовної преси. В листопаді влаштовано доповідь інж. Миколи Галіва на тему: „Помісна Українська Католицька Церква на тлі Евхаристійного Конгресу". В лютому ц. р. Управа зорганізувала розповсюдження жетонів та висилку привітів з нагоди 85-их уродин Патріярха Блаженнішого Йосифа. 8-го березня ц. р. на громадських зборах за участю парохів і священиків Митрополії Детройту створено Ювілейний Комітет для відзначення 85-ліття народження та 60-ліття єрейських свячень Патріярха Йосифа. У склад Комітету входять всі парохи парафій Митрополії Детройту і представники суспільно-громадських установ. Ювілейні відзначення відбудуться в неділю, 16-го жовтня, у залі Фіцджералд гай скул у Ворені, Міч.

Секретар Євген Василина заподав у звіті, що на протязі каденції Управа відбула 5 засідань, дві наради екзекутиви та громадські збори з участю священиків та представників суспільно-громадських установ. Крім протоколів, він оформив докладний адресар усіх установ Метрополії Детройту та виконав все, що входило в обов'язки і компетенції секретаря.

Фінансовий референт Анатоль Ромах склав докладний звіт із фінансової господарки відділу. Прибутки в часі каденції виносили 3,000.00 дол.

З рамени Контрольної комісії звітував д-р Микола Климишин. Перевірка виявила ощадну господарку, точні записи прибутків і витрат, а також взірцеве діловодство секретаря. На його внесок уступаючій Управі уділено абсолюторію з признанням.

Після короткої дискусії голова Номінаційної комісії Євген Василина запропонував склад нової Управи, заявляючи перед тим, що „належно доцінюючи вклад жертвенної праці для Товариства та його ідеї взагалі, Комісія пропонує налілити д-ра Володимира Прокоповича Почесним Головою Відділу". Пропозицію збори прийняли оплесками. Нову Управу обрано у складі: д-р Богдан Лончина — голова, інж. Микола Кунинський — 1-ий заступник, Любомир Татух — 2-ий заступник, мгр Франц Липецький — секретар, Анатоль Ромах — фінансовий референт, Василь Папіж—прес. референт, Петро Капітанець — заступник фінансового референта; члени Управи: мгр Володимир Баран, Андріян Блюй, д-р В. Богонович, проф. Пилип Гайда, інж. Роман Ковч, інж. Василь Колодчин, Іван Лотоцький, Мирослав Прийма, Остап Захарків, Зенон Васильків, Любомир Кльось, Константин Величковський і Кирило Цепенда. Контрольна комісія: Ярослав Кривий, мгр Володимир Соя і д-р Микола Климишин.

У дальшому ході нарад порушено низку справ, що мали відношення до мирянської діяльности Управи, а також майбутньої, а саме: „Великопостна трапеза", журнал „За Патріярхат", ювілей Патріярха й інші.

Наприкінці зборів новообраний голова д-р Богдан Лончина подякував приявним за вибір, при тому вказуючи на ціль товариства, тобто — втримувати балянс дій скрайньо консервативних кіл духовенства і мирян із сильно прогресивними, щоб ці дії були успішні та корисні для Помісної Української Католицької Церкви. Це важке завдання та нелегка праця, яка вимагатиме наших зусиль, а від членів новообраної Управи гармонійної співпраці, яка, звичайно, є передумовою успіху.

Предсідник зборів інж. Василь Колодчин запросив закінчити Загальні Збори піснею „Христос Воскрес".

Василь Папіж

Про Український Музичний Інститут в Ню Йорку

Від деякого часу щораз частіше чуємо і читаємо в наших щоденниках турботливі вісті про занепад українських шкіл, точніше про спад числа учнів в українських парохіяльних школах та на Курсах Українознавства. Тривожні статті ред. Коленської („Свобода", 26-го лютого 1977) і д-ра Р. Дражньовського („Свобода" 3-го березня 1977 р.) звертають увагу громадянству на критичний стан українських шкіл. Те саме можу сказати і про наш Музичний Інститут у Ню Йорку.

Коли ми основували в Ню Йорку наш Музичний Інститут у вересні 1952 р., то вписалося 120 учнів, а в біжучому 1976/77 р. шкільному році, в якому відзначуємо Срібний ювілей, є всього 30 учнів.

Яка цьому причина? Чи може збайдужіння та брак зацікавлення громадянства музикою взагалі, а зокрема поважною інструментальною музикою, яка домінує в наших школах Українського Музичного Інституту? Сказав один наш видатний громадянин, що „музика це — люксус", значить не конче потрібна. Це й відчувається, бо від довшого часу на програмах академій немає сольової точки фортепіяну, бо в залях, де відбуваються наші імпрези, немає взагалі концертового фортепіяна. Треба було б позичити, а на це немає грошей, немає також відповідної концертової залі. Завжди послуговуємося неакустичними залями американських середніх шкіл. А дивно! Наші керуючі установи купують старі доми, ремонтують їх, але якось нікому не прийшло на думку збудувати концертову залю, придбати концертовий фортепіян та бути нарівні з нашими сусідами з Ірвінґтону, де Народний Дім добудував чудову акустичну залю, нічим Карнеґі Річайтел, є концертовий фортепіян Стайнвей, власність УМІ у Філядельфії.

Чому метрополія Ню Йорку має бути на другому місці? В програмах наших громадських імпрез переважає фольклор. Це добре, але ми мусимо нашою культурою піднестися у вищі духові сфери та пропаґувати клясичну музику. Музика є дуже добрим чинником показати себе і свою культуру, та тим самим зайняти відповідне місце серед інших культурних народів. В культурі українського народу музика займає одно з перших місць. Ґете сказав: „Краще збережемо ориґінальність народу, коли не забудемо своїх попередників." Згадаймо Києво-Печерську Лавру чи Києво-Могилянську Академію і їхню специфічну духовість, передавати нашій молоді, в якій криється великий потенціял незнищиного таланту, нашу багату спадщину. Нав'язуючи до наших шкіл УМІ, мусимо пам'ятати про Київську Консерваторію ім. М. Лисенка, як також про Вищий Музичний Інститут ім. М. Лисенка у Львові, на зразок якого основано і наш Музичний Інститут в Ню Йорку, який після заінкорпорування 1966 р. дістав назву Українського Музичного Інституту Америки.

Хочу ще пригадати, що навчання в нашому Інституті триває 12 років. Додатково маємо підготовчу клясу дітей 5-6 років. Відтак є чотири нижчі кляси, чотири середні, дві вищі і дві концертові.

По закінченні вищого курсу, учні підготовляються до диплому публічним концертом, або здають тільки при комісії. Учні, які бажають дальше студіювати музику, переходять до американських високих музичних шкіл, або залишаються в УМІ на дворічний концертовий курс.

Часто згадуємо і хвалимося осягами наших студентів в авдиціях чи конкурсах американських музичних виховних організацій як, Associated Piano Teachers League of New York чи National Guild of Piano Teachers, Austin, Texas. Кожного року наші визначні учні здобувають перші місця у тих музичних виховних організаціях і виступають в Карнеґі Ресайтел та в радіо, де окрім світових композиторів виконують також твори наших українських композиторів. Американські музичні судді люблять і цінять твори українських композиторів. У 1975 р. наш визначний учень Олесь Кузишин закінчив Музичний Інститут своїм дипломовим концертом, а крім того одержав найвищі оцінки і здобув середньошкільний диплом у National Guild of Piano Teachers, де на протязі одинадцятох років брав участь в авдиціях. Крім диплому він отримав стипендію в сумі 200 дол. Орест Гарасимчук також дістав нагороду в сумі 150 дол. від American Music Scholarship Assoc., Cincinnati, Ohio за участь в конкурсі.

Та не лише учні дістають похвали, але судді пишуть на їхніх свідоцтвах також велике признання і похвали їхнім учителям. Наприклад, „Ви щасливі, що маєте такого знаменитого учителя", або „Вас знаменито провадять і приготовляють".

Батьківський комітет, який існує майже від початку заснування Музичного Інституту, також старається винагородити пильних учнів., наділяючи їх після 10 літ успішного студіювання в УМІ, 100 доляровою стипендією. Досі таких нагород видав Батьківський комітет чотирнадцять. Батьківський комітет заслужив на велике признання, бо крім нагород він постійно матеріяльно допомагає УМІ, коли не вистачає фондів, особливо на заплачення помешкання під час літніх вакацій. Але й допомога Батьківського комітету не вистачає на покриття видатків УМІ.

Для успішного навчання нам потрібно фондів на поширення теоретичних предметів, для придбання творів до бібліотеки, на стипендії дла талановитих, а незаможних учнів, та на інструменти для оркестри. Якщо, хто з шановних музиколюбів схотів би скласти пожертву з нагоди нашого Срібного ювілею, то просимо складати свої пожерви в банку „Самопомочі" в Ню Йорку, на конто ч. 7653.

Звертаємося до Вас, борогі Батьки, якщо Ви зауважуєте у своєї дитини зацікавлення до музики, зокрема до якогось інструменту, то треба їй у цьому усіма силами та засобами допомогти. Головне, за провадити дитину до рідної музичної школи, до добрих педагогів, повести на концерт визначних музик та пояснювати, яку важливу ролю відіграє музика в культурі даного народу. Музики не можна купити за гроші ані винаймити у чужих. Ми мусимо її здобувати власними силами і талантами та подбати, щоби не змарнувалася ні одна наша дитина, яку Господь наділив музичним талантом. Як писав наш прихильник О. П. у рецензії в „Свободі" на концерт Нюйоркського відділу УМІ 19-го лютого. „А шкода! Велика шкода була б для всіх нас, якби через власну байдужість ми втратили цю, одну з найважливіших станиць нашої української й европейської культурної спадщини"

Мелянія Байлова

Заслужений ювілей інспектора Олени Дуб

На сторінках української преси дуже часто видніють довгі статті з короткими назвами: „Ювілей...", статті, які іноді читаємо, а інколи лише переглядаємо, і переходимо до чогось більш „веселішого", бо, мовляв, от відміряного певну кількість монотонних років. Часто не усвідомлюємо собі, що ця „певна кількість років" у наших часах — це гордість не тільки Ювілята, але й великої частини суспільства — живих свідків пройденого часу. За цей „відміряний час" своєї праці, Ювілят вписав у сторінки історії життя не одну сторінку, з чого, може несвідомо користали інші, не запримічуючи довкола себе плодів праці даної людини-Ювілята.

Заслужений Ювілей — це належна увага до людини, яка творила певну ділянку життя, її провадила, боролася зо всіми перешкодами до наміченого пляну, втішалася плодами праці і, накінець, передавала її як святість наступному з молодшого покоління, з вірою, що посіяне зерно принесе ще кращі плоди.



Інспектор — Олена Дуб

У перспективі таких міркувань, заходами Учительської Громади Клівленду, у березні ц. р. відзначено Ювілей 50-ліття педагогічної праці та 70-ліття життя заслуженого педагога та інспектора Шкіл Українознавства при Шкільній Раді УККА — Олену Дуб.

Ювілейний комітет у складі: мгр С. Воляника — заступника голови Управи Учительської Громади, дир. В. Іванчука — секретаря та референтів Управи Учительської Громади — Л. Мичковської, А. Ковальської, Е. Воляник, С. Городиської та М. Кордуби, приклав всіх старань, щоб відзначення цього Ювілею відбулося згідно із заслугами Ювілята. До участи у відзначенні всіх учителів Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа", представників Школи Українознавства та Релігії при УПЦ св. Володимира в Пармі, представників молодечих організацій, Студентської Громади та Т-ва Української Студіюючої Молоді, представників опікуна Школи Українознавства, членів Українського Золотого Хреста 8-го Відділу ім. О. Теліги, представників УПКЦ св. Покрови, членів Учительської Громади та гостей — приятелів Ювілятки, а з позамісцевих — представників Шкільної Ради УККА.

Величаве відзначення Ювілею відбулося у просорій залі ресторану Марк II в Пармі, під головуванням мґра С. Воляника.

У короткій вступній промові мгр С. Воляник схарактеризував пройдений шлях життя і праці Ювілятки від тяжких її початків на Рідних Землях в часах сваволі урядових і шкільних чинників польської влади аж до часів, коли Ювілятка віддалася праці над вихованням української молоді у Клівленді при Школі Українознавства, спочатку бувши учителькою наймолодших, відтак заступником директора і директором цієї ж школи, вкінці інспектором Шкіл Українознавства при Шкільній Раді УККА.

Відчитано привіти: від Шкільної Ради УККА, Школи Українознавства і Релігії при УПЦ св. Володимира, від проф. Л. Бачинського, проф. П. Лютого, від Учительської Громади та вчителів Школи Українознавства та щироприятельський привіт від похилої віком п-ні А. Винар — директорки української школи у Львові, під керівництвом якої Ювілятка почала свою педагогічну працю.

Виступи приявних на залі відзначення Ювілею, кинули світло на призабуті маркантні факти життя і праці Ювілянтки, що їх широко доповнив дир. М. Бігун — брат Ювілятки, а дует матері і дочки Кондратенків під звуки гітари звеличали Ювілятку прекрасними піснями.

Переповнена заля приявними була свідком перебігу, тяжкої 50-літньої праці над вихованням української молоді Ювілятки Олени Дуб, яка на довгому шляху від Львова до Клівленду в часах бурхливих років до і післявоєнних, еміграції, коли приходилось працювати в умовах далеко від нормальних, завжди знаходила придатні умови, коли справа молоді — нашого майбутнього, стояла справою ідейного продовження існування частини українського життя. З посвятою до виховання майбутнього покоління, з любов'ю до кожної української дитини, з гострими вимогами до кожного учня і кожного учителя, із жевріючою ціллю продовження надбаного і дальшим його переданням із покоління в покоління, значилися роки 50-літньої праці нашої Ювілятки, за що їй належиться не лише заслужений Ювілей, але й заслужена велика подяка.

Мало таких подібних є серед нас, а ще менше ми знаємо про них. Та вони знають себе,вони знають вагу своєї укладеної праці, праці, яка на даний час, навіть тут, в Америці, є чи не найбільше відповідальною працею за наше всестороннє недалеке завтра! Вони, знані і незнані, відомі і призабуті, шановані і промовчані активні діячі виховання української молоді, від лавок церковних закутків пивниць до лавок просторих кімнат, як рідних, так і публічних американських шкіл, загрівали, запалювали молодечі серця горінням любови до правди, до пошани, до вимог завтрішнього дня.

Сьогодні їхні вихованці — це члени нового нашого життя у нових його умовах, це — частина американсько-українських професіоналістів, це — студенти американських високих шкіл, які не раз ввічі американським професорам ставлять речеві докази, конспростування фальшивих закидів в бік української справи. Це — юні оборонці наших Морозів, Караванських, Дзюбів і сотні — ли йдеться про оборону чи тисячі їм подібних, це підготовані до життя кадри, яких під проводом подібних Ювілятів випустили в життя українські школи.

В. І.

Честерський Відділ УККА при праці

В дні 6-го березня ц.р. відбулися звичайні річні Загальні Збори честерського Відділу УККА, на яких обрано керівні органи на біжучий 1977.

Збори відкрив уступаючий голова Іван Федак, який, привітавши присутніх та ствердивши їхнє число, передав дальше ведення Зборів предсідникові Зборів інж. А. Забродському. На секретаря Зборів покликано Яра Салдана.

Уступаючий голова склав докладний звіт з проведеної праці в минулому році, згадавши при цьому, що більшість праці в Відділі зосереджувалася біля святкування—200-ліття Американської Незалежности.Українська етнічна група створила окремий комітет, який занявся підготовою згаданих святкувань і вив'язався з цього досить позитивно, чого доказом було декілька виступів української групи в Ровзтрі парку під відкритим небом. Про успіх цих святкувань була широка згадка в американській та українській пресі. Бесідник рівнож згадав, що в праці нашій були теж недоліки, але за це несе відповідальність цілість громади, яка не все і не всюди приходила своєчасно з допомогою.

Завдяки старанням минулої Управи також відсвятковано урочисто Акти 22-го січня 1918/19 років біля міської управи Честеру.

По вичерпанні звітування голови Управи, Контрольна комісія поставила внесення на уділення абсолюторії уступаючій Управі, що приявні одноголосно затвердили.

Тому, що на Збори не прийшла достаточна кількість членів, з яких було б можна створити нову Управу та інші керівні її органи, бракуючі місця доповнено дорогою кооптації на спільному Засіданні 1-го травня 1977 року.

Новообрані органи Управи Відділу УККА уконстатувалися в сей спосіб: інж. Андрій Забродський — голова, Василь Кий — містоголова, Яро Салдан — секретар української мови, Володимир Корчинський — культурно-освітній референт, Григорій Ціхановський — організаційний референт, Гарасим Маковський — фінансовий референт, Ляриса Кий — референт молоді, Василь Пастушок — зв'язковий з американським світом, мгр Володимир Сич — пресовий референт, Василь Пастушок — старший збірщик УНФ, Данило Кучера — збірщик УНФ, Дмитро Молодовець та Лідія Кий — члени управи; Контрольна комісія: проф. Степан Микита — голова, Осип Бандерський та Володимир Крамар — члени; громадський суд: Осип Кізюк — голова, Ярослав Клюка — член.

Згадуючи склад Управи та інших керівних органів Відділу УККА, треба з радістю підкреслити, що майже всі керівні пости обсаджено людьми з великим громадським стажем, досвідчених громадських діячів, які дають запоруку, що праця в нашій громаді при співучасті всього громадянства повинна принести великі осяги на будуче.

Належить з радістю підкреслити, що вже перший іспит зрілости здала нова Управа, відзначуючи великим концертом незабутнього нашого Кобзаря Т. Г. Шевченка 27-го березня 1977 року. Належить признати, що львину частину цієї Академії виконали діти наших шкіл, а саме цілоденної школи при церкві св. Духа та діти Школи Українознавства.

Великою атракцією цього Концерту був виступ мішаного хору при цій же церкві під керівництвом В. Корчинського, який саме обняв пост культурно-освітнього референта в новій Управі УККА.

За ініціятивою нової Управи відбулась рівнож громадська нарада в нашому місті при участі запрошеного гостя з Централі УККА п. Крупки. На цю нараду, яка відбулася 17-го березня ц.р. в авдиторії Школи св. Духа — прибуло коло 30 осіб, які брали активну участь в різних дискусіях на цій нараді. Бесідник накреслив положення нашого народу на рідних землях і в діяспорі, звернувши при тому головну увагу на фінансові ресурси, які сьогодні потрібні нашій найвищій репрезентації на терені нашого поселення, щоб успішно провадити ту працю, яка тяжить на УККА згідно зі статутом.

В дні 1-го травня ц.р. відбулося повне засідання Управи та інших керівних органів місцевого Відділу УККА на якім заповнено необсаджені пости, а рівнож намічено плян праці на будуче.

Для успішного ведення збірки фінансів для потреб УККА створено окрему Комісію — голова п. інж. Забродський, заступник голови — Василь Кий, фінансовий референт Гарасим Маковський та два збірщики УНФ, а саме Данило Кучера і Василь Пастушок.

Завданням цієї Комісії є опрацювати найкращі пляни збірки Народного Фонду в біжучому році і осягнути максимум, яке наложено на нашу громаду.

Для вшанування української національної революції, святкування роковини УПА та Листопадового Зриву — створено рівнож окрему Комісію в складі освітнього референта В. Корчинського, референта молоді Ляриси Кий, та пресового референта мгра Володимира Сича.

Завданням цієї Комісії є опрацювати пляни згаданих святкувань, їхні дати та місцевості цих святкувань.

Рішено також запросити із Балтімору аматорський гурток при осередку СУМА з виставкою: „Маруся Богуславка" на день 5-го червня ц.р. година 4-та після полудня в авдиторії Школи св. Духа.

Мгр Володимир Сич

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПРОГРАМИ, ЯКІ ПОДАЮТЬ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО УНС

Місцевість Керівник Адреса Телефон	Станція Хвилі	День і година передачі
БОСТОН, Масс. „Українська Радіогодина" Керівники — Іван Кезмур і Степан Сідлярчук Диктори — Роман Дашовець, Леся Струж, Анна Ронюк, Орися Станчак, Анна Варан, Ляриса Діяк 15 Murray Hill Rd. Roslindale, Mass. 02131 Tel.: (617) 327-4012	WUNR 1600 Brookline	Кожної неділі год. 5:30-6:30 вечора
БОФФАЛО, Н. Й. „Українська Радіо-програма" Керівник — Василь Шарван 701 Fillmore Avenue Buffalo, N.Y. 14212 Tel.: (716) 895-0700	WHLD & WHLD AM 1270	Кожного дня год. 2:15-3:15 Субота 2:00-3:30
ВИЛЛИМАНТИК, Конн. „Українські мелодії" Керівник — Михайло Тимків Woodland Drive Box 53 Willimantic, Conn. 06226 Tel.: (203) 423-1621	WILI 1400	Кожної неділі, год. 12-1 полудня
КЛІВЛЕНД, Огайо. Радіо-Програма ОУВФ Керівник — Степан Зорій "WXEN" — Station of The Nations 2644 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44114 Tel.: (216) 696-4444	WXEM-FM	Кожного понеділка, середи, п'ятниці і неділі год. 2:00-3:00 по полудні
ПІТТСБУРҐ, Па. Керівник — інж. Михайло Комічак Gateway Towers, Suite 200 Gateway Center, Pittsburgh. Pa. 15222 Tel.: (412) 281-1900	WPIT-730 & WPIT-FM 101.5	Кожної неділі год. 1-1:45 по пол. год. 6-6:30 веч.
ТОРОНТО, Онт. (Канада). „Пісня України" Керівник — Прокіп Наумчук Диктори: Вікторія Наумчук, Олена Глібович, Надія Куца P.O. Box 1, Station "V" Toronto, Ont. M6R 3A4 Tel.: (416) 536-4262	CHWO-AM 1250	Кожного дня від понеділка до п'ятниці год. 6:30 веч., в суботу і неділю год. 4:30 по пол.
ТОРОНТО, Онт. (Канада). „Прометей" Керівник — пані Женя Менделюк 92 Lavinia Avenue Toronto, Ont., Canada Tel.: (416) 531-9991	CHIN FM-101 & AM-1540	Кожної п'ятниці год. 1-2 по полудні
ДЖЕНКЕНТОВН, Па. Радіопрограма Визвольного Фронту Керівник — д-р Богдан Сілецький Диктор — панна Паліна Волянюк Benson East, Jenkintown, Pa. 19046 Tel.: (215) 927-0134	WIBF-FM 104-FM	Кожної неділі, год. 10:00-11:00 вечора
ЧІКАҐО, Ілл. „Українська Спортова Програма" Керівник — Роман Дубляниця 1440 N. Kolin Chicago, Ill. 60651 Tel.: (312) 342-9351	WOPA	Кожна субота год. 2:30-3 по пол.
ЧІКАҐО, Ілл. „Українські мелодії" Керівник — Василь Іващук Radio Station "WSBC" 900 North Oakley Boulevard Chicago, Ill. 60622	WSBC	Кожна субота год. 8-8:45 веч.
ЧІКАҐО, Ілл. „Українська вечірня Трибуна" Керівник — Василь Палагнюк 4929 N. Mulligan Avenue Chicago, Ill. 60630 Tel.: (312) 774-7024	WOJO FM 105	Кожний понеділок год. 8-9 вечора
ЧІКАҐО, Ілл. „Програма Самбірських" Керівник — п. Люся Самбірська 2243 W. Thomas Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) EV 4-5348	WEDC	Кожна п'ятниця год. 7-8 вечора
ЧІКАҐО, Ілл. Програма Православної Катедри св. Володимира Керівник — п. Микола Козюра 2238 W. Cortez Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 693-3695	WOPA	Кожна субота год. 2-2:30 по пол.
ЧІКАҐО, Ілл. Програма католицької парохії св. Володимира і Ольги „Недільні Дзвони" Керівник — о. Маріян Бутринський 2245 W. Superior St. Chicago, Ill. 60612 Tel.: (312) 829-5209	WOJO FM 105	Кожний четвер год. 9-10 вечора
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Ім. Володимира Блавацького Керівник — Евдокія Дичко-Блавацька 4933 N. Hutchinson Street Philadelphia, Pa. 19141 Tel.: (215) 329-1644	WTEL 860 AM	Кожної суботи год. 8-9 рано
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Радіопрограма Марії Ганусей Керівник — Марія Ганусей 244 W. Girard Avenue Philadelphia, Pa. 19123 Tel.: (215) 627-3093	WTEL 860 AM	Кожної суботи год. 10-11 рано
ЮТИКА, Н. Й. Українська Радіо-програма Керівник — М. Готман Дикторка — п. Катерина Готман Herkimer, N.Y. POBox 950 Tel.: (315) 866-3939	WIBX 950	Кожної суботи год. 12:15-1:15 по полудні
ДЕТРОЙТ, Мич. „Душа України" Att. Mrs. Anastazia Volker Booth Broadcasting Company 2600 Buhl Building Detroit, Mich. 48226 Tel.: (313) 965-2000	WJLB — WMZK 98-FM	Кожного понеділка, год. 12:00 по пол.
ТУЮНҐА, Кал. Керівник — Марійка і Святополк Шумські Ukrainian-American Radio Program "Song of Ukraine" 10852 Mountair Avenue Tujunga, Ca. 91042 Tel.: (213) 352-2283 or (213) 781-6991	KTYM 1460-AM	Кожної неділі, год. 4:00-4:30 по пол.

У 75-ліття Едварда Козака

В суботу, 12-го березня ц. р. приятелі й знайомі мистця Едварда Козака в Детройті й околиці влаштували ювілейну гостину в його честь з нагоди 75-ліття його життя. На гостину прибуло 170 осіб. Перед гостиною приявні взяти участь у благодарственній Службі Божій, яку відправив о. крил. І. Прокопович в церкві св. Михаїла в Дірборні, в наміренні Ювілята.

Прийняття відкрив проф. Б. Лончина, привітав приявних, і в короткому слові підкреслив заслуги Е. Козака в ділянці української культури та його прикмети,як людини і приятеля. Після вечері почалася програма, що мала форму, відомої колись, телевізійної авдиції ,,Ось ваше життя''.

У дотепній формі інж. В. Колодчин, що керував програмою, розказував різні епізоди з життя Ека та ілюстрував їх рисунками-карикатурами, які виконав син Ювілята, мистець Юрій Козак. Приявні бачили там Ека-школяра, і Усусуса, і члена УВО, і польського в'язня; показано Ека в польському війську, в редакції ,,Комара'', в головному штабі УПА, на еміграції; згадано про його перебування в Детройті, редагування ,,Лиса Микити'', його щорічні виїзди до Гантеру з малярськими виставками. Разом було 30 епізодів з його життя.

Цю оригінальну програму переривали виступи: Б. Нижанківського (поезії, присвячені Екові), І. Керницького (нарис п. н. ,,Головна квартира Ека в Берхтезгадені''), Р. Голод (поезія ,,Провесна''), та мгра В. Барана, що відчитав поезії Зої Когут (,,Екові з нагоди ювілею'') і С. Гординського (,,Баляда''). Уляна Любович розказала свій спомин про Гантер та відчитала вірш-привіт Ю. Старосольського. О. Елиїв виконав кілька пісень при супроводі ліри.

При кінці програми приявні почули записані на магнітофонній стрічці голоси-привіти приятелів Е. Козака — Я. Падоха, Й. Гірняка, Я. Гніздовського, М. Черешньовського і Л. Гуцалюка. Наспіли різні привіти та надання почесного членства в Т-ві Українських Абсольвентів Детройту й Віндзору. Вечір закінчився коротким словом Ювілята, який до останньої хвилини, значить до проповіді в церкві, не знав, що йде на свій власний ювілей.

Б. Лончина

Відбулися Загальні Збори УККА в Рочестері

Рочестер, Н.Й. (Б.Г.). — В присутності 16-ти відпоручників організацій і товариств, тут відбулися Річні Загальні Збори Відділу УККА в дні 3-го квітня 1977-го року. Предсідником зборів був М.Кознарський,а секретарем І. Павлічко. Управа відділу звітувала про пророблену працю на протязі одного року. Звіти виказали, що Управа, яку очолювали: президент Вілліям Андрушин і голова Роман Куціль добре вив'язалася із своїх завдань.

До нової Управи на 1977 -78 рік збори обрали наступних пань і панів: президент адв. Вілліям Андрушин — голова, Роман Куціль — секретар, Роман Кузиляк — фін. референт, Іван Боднар — референт — Н.Фонду — Микола Ґудзуватий. Члени Управи: Марта Шміґель Євген Кулик, Іван Лучканич, Володимир Пилишенко, д-р І. Кіндрат, С. Павлович, д-р Б. Ґуран, Микола Єйна, Н. Филип (від Комітету В. Мороза), П. Івасів, Ю. Ганушевський. Контрольна комісія: Михайло Єйна, О. Захарків, М. Малинівський. Суд: М. Кознарський, М. Лалька, Б. Губка.

Збори відбулися в домівці ОУВФронту при 1492 Клиффорд. Головна увага була спрямована на посилення збіркової кампанії на УНФонд в біжучому році.

Творчий розмах Андрія Коваленка

Коли виходите з мистецької виставки з бажанням ще раз прийти її оглянути, то це, безперечно, добра ознака. Таке почуття було з виставки картин Андрія Коваленка, що її влаштував 29-ий Відділ СУА в Чікаго 1—3 квітня 1977р.

Починаючи вже з запрошення й каталогу, скрізь пробивалася оригінальність.Виставлені були олії, акварелі, акриліки і новий вияв невичерпности творчого діяпазону мистця — кераміка. Крім кількох слабих речей ще з початкових спроб, полотна виникали творчістю. Особливо в композиціях виділявся цей розмах фантазії. А скільки цікавих думок-ідей видно ще у шкіцах!

Ця виставка дуже відрізнялася від багатьох інших саме цією творчістю. Звичайно, букет троянд, чи жук точно, тонко-реалістично відтворені — мистецтво, але це мистецтво терпіння, точного відображення, з чим конкурує фотографія. Тоді, як у Коваленка майже кожна річ примушує думати, уявляти, захоплюватися, бо річ не відтворена, а створена!

Ось, стоїте перед полотном великого формату п. н. ,,Тріюмф''. Який розмах. Яка широка скаля уяви, асоціяції, вражень. Цій картині прикрашати б залі нашого Гарварду! Або картина ,,Велика П'ятниця'', ,,Голод'', ,,7 мільйонів'' і ін. Ці речі змушують людину постояти довше, ,,поуявляти''.

О, ні, Коваленко не малює ,,на замовлення'', не пристосовується до ,,коньюнктури''. Враження, що йому зовсім не йде про те, щоб продати. Його речі — тільки відлуння душевних зародків.

Коваленко народився на Запоріжжі. Почав малярські студії в Україні, продовжував в Европі, закінчив Інститут мистецтва в Льєжі — Бельгія. Виставлявся в Німеччині, Бельгії та Америці.

Українська громада в Чікаго має одного з найсамобутніших мистців на еміграції. Але він занадто скромний, таке враження, що він не вміє себе,так би мовити, ,,продати''. Його приходиться з трудом намовляти на виставку. Та членки 29-го Відділу СУА добре розуміють вагу його творчости (між ними є кілька мистців) і вже вдруге влаштовують йому виставку. Цю виставку відкрила теж членка 29-го Відділу, колеґа Коваленка по пензлю (чи кістці) Олександра Кочман. Для підтвердження сказаного ми й закінчимо цю замітку її словами: ,,Справжнє чудодійство мистецтва в тому, що твір, народжений одного разу автором, продовжує жити і викликати подібні почуття в усіх, хто з ним зустрічається''.

Дм. Грушецький

СІМДЕСЯТ ХЛОПЦІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)



Будинок Української Малої Семінарії в Римі

американській установі). Але разом з цим в Семінарії є наскрізь українська атмосфера, здоровий релігійний і суспільний дух. Це важливо сказати тепер, бо —це не таємниці—що навіть в деяких релігійних виховних закладах сьогодні бракує цих здорових засад — дисципліни, обов'язковости, плянових занять, працьовитости (включно з виконуванням прибиральних праць в школі самими учнями). Якщо подумати, які дива творяться не лише в американських чи канадських школах, але й сусідніх італійських, то Мала Семінарія це наче мала оаза з випробованими вартостями і методами виховання. Коли Отцям Салезіянам кажуть, що вони сьогодні стосують консервативні методи і плекають пережиту атмосферу, вони звичайно відповідають: ,,Першим модернізатором виховання був наш засновник Дон Боско, і ми далі придержуємось тих модерних метод!''.

Але варто сказати дещо й про чисто український дух установи. Звичайно, коли до першої чи другої кляси приходять молоді хлопці з Німеччини, Франції чи Бельгії, дехто з них слабо говорить по-українському. Але до року-двох взагалі затрачують чужинецький акцент, для них українська мова стає першою, нею вони досконало володіють усно й на письмі. В школі учні мають свої гуртки, релігійні, мистецькі, танцювальні, музичні. Часто також підготовляють театральні п'єси, і тоді справляють приємність також іншим українським мешканцям та гостям в Римі. Відбувається кілька обов'язкових концертів в році, прогулянок (зимою на лещата та влітку в гори!), мають свої літературні вечори, а навіть раз у рік випускають однодніку ,,Малий Семінарист''.

До установи заходить багато гостей з різних країн — наші Владики, священики, батьки, українські відвідувачі Риму. Це дає молоді відчуття цілости українського суспільства у світі. Поряд діє Український Католицький Університет з своєю великою бібліотекою та професорами. Семінарія положена в близькості Собору Святої Софії,якої відблиск є(не лише золотистих бань), але всього духового впливу замітно відчувається на Малій Семінарії і семінаристах. Вони часто бувають на Богослуженнях, що їх править Блаженніший Патріярх, слухають його проповідей, мають нагоду навіть особисто поговорити. Блаженніший Отець Йосиф дуже цікавиться Малою Семінарією та їй сприяє; оце ж його зусиллями Семінарію піднесено до ранги Понтифікальної, у висліді чого її дипломи (матури) визнають багато університетів. Сам Блаженніший іноді буває гостем в Малій Семінарії :на Свяченому чи на Свят-Вечері), а ще частіше гостить у себе отців -виховників і викладачів та й самих студентів.

В знак своєї прихильности до української вітки Отців Салезіян та до Малої Семінарії Блаженніший Патріярх Йосиф підніс в грудні минулого року теперішнього отця ректора Степана Чміля в сан Архимандрита, а недавно (у Воскресну Неділю) висвятив на диякона молодого салезіянського виховника, Євгена Небесняка з Англії. Отець Архимандрит Чміль перейняв ректорство восени 1976р. вдруге; першим ректором був теперішній екзарх Аргентини, єп. Андрій Сапеляк, а третім його брат о. Василь Сапеляк. В цьому році салезіянська українська громада понесла втрату в особі о. Константина Лихача, що помер 14-го грудня 1976р.

Цим шкільним роком кінчає Мала Українська Семінарія в Римі свій 25-ий рік існування. Годиться, щоб цей срібний ювілей такої вийняткової установи не був промовчаний. Отець д-р Дмитро Блажейовський, історик наших цековних установ, працює над історією Семінарії. Але було б відрадно, коли б її випускники та прихильники знайшли форму і гідні рамки відзначення цього ювілею. До них приєднаються не лише вдячні батьки колишніх і теперішніх учнів, але й уся українська громада.

Ділимося сумною вісткою з Членством ОУА ,,Самопоміч'' та Українським Громадянством, що в понеділок, 23-го травня 1977 р., на 86 році життя, відійшов у Вічність

бл. п.

Інж. РОМАН БІЛИНСЬКИЙ

б. голова Управи Відділу ОУА ,,Самопоміч'' у Ню Йорку та б. голова і член Контрольної Комісії того ж Відділу, великий приятель Української Молоді та ентузіяст її національного збереження на еміграції.

ПАНАХИДА — у четвер, 26-го травня 1977 р., о год. 8 веч. в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН в п'ятницю, 27 травня 1977 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра при 7-ій вул. в Ню Йорку на український цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо Членство ,,Самопомочі'' взяти участь в похоронних відправах.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибитій Дружині та Родині Покійного передаємо вислови глибокого співчуття.

Замість квітів на домовину, складаємо 25.00 дол. на підмогу школам св. Юра у Ню Йорку та 25.00 дол. на радіопрограму парохії св. Юра.

УПРАВА ВІДДІЛУ ОУА ,,САМОПОМІЧ'' у НЮ ЙОРКУ

Бруклин відзначив...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Гемстеді, Лонг Айленд, під проводом п-ні Осененко здисципліновано та з ніжною грацією виконували українські танки. Ця група відмовилася від грошової винагороди, бо прибуток із вистави призначений на декорації Оперного Ансамблю. Публіка зі захопленням сприймала спів і гру артистів, оплескуючи їх часто при відкритій сцені.

Наприкінці вийшов на сцену голова Об'єднаного Комітету в громаді Бруклин-Північ інж. Б. Карась, пригадавши приявнимм що минає 40 літ від того часу, як Л. Рейнарович вперше виступав на сцені Великого Міського театру у Львові в 1937 році, співаючи в опері М. Лисенка „Ноктюрн" ролю офіцера. Так і почалася співацька кар'єра Л. Рейнаровича, який і досі з успіхом виступає на сцені, як це видно було і тепер, слухаючи його в ролі Карася.

Великий репертуар нашого Рейнаровича: „Мадам Батерфляй", „Травіята", „Трабадур", „Паяци", „Кармен", „Фавст", „Кавалерія Рустікана", „Тоска", „Низини" (Дальберта), „Циганський барон", „Запорожець за Дунаєм", „Наталка Полтавка", „Катерина", „Чорноморці", „Мазепа" (Чайковського), „Анна Ярославна" (А. Рудницького), „Невольник".

Публіка оваційно вітала Ювілята, якому вся заля відспівала Многоліттвіє.

Автор цих рядків запитався Ювілята, які він має пляни на майбутнє і довідався, що він плянує здійснити свою давню мрію: виставити „Тараса Бульбу" М. Лисенка і „Купала" Вахнянина, хоч знає, що це не легка і коштовна справа.

Віримо, що всі читачі „Свободи" бажають йому успіху, бо радо подивилися б на вище згадані опери.

Л. Луців

Координаційна Рада УККА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мали можність в означених реченцях проявити свою культуру і народну життєздібність, до чого призначив для української групи в Бріджпорті цілий місяць жовтень у себе в університеті для переведення рефератів познайомлюючих з українською історією, культурою, мистецтвом та взагалі багатством українського духа для построєння виставок мистецьких творів: української кераміки, писанок, вишивок, різьбі інкрурстацій, українських строїв, танків, музики і співів, українських звичаїв світського і церковного побуту, що проявляє любов, відданість і посвяту для добра української Церкви і Народу.

Там в університеті також відбудеться архиєрейська Богослужба, що її відправить наш єпископ східньо католицького обряду, а на закінчення Українського Місяця Жовтня, відбудеться там святочна Академія 1-го Листопада, заходом Української Групи в Бріджпорті Відділ УККА.

У наміренню Українського Місяця Жовтня в Бріджпорті, запрошується всіх українців, замешкалих на території стейту Коннектикат, щоб взяли масову участь в тих святкуваннях.

Наступні Збори Координаційної Ради Відділів стейту Коннектикат, відбудуться 1-го жовтня ц.р. у Гартфорді під проводом Відділу в Гартфорді.

Після обговорення всіх точок програми Зборів — предсідник інж. М. Стахів закрив Збори о год. 8:30 вечора, подякувавши приявним на Зборах делеґатам братніх Відділів за участь на Зборах, та попросивши всіх на перекуску, що її приготовили членкині СУА в Бріджпорті.

УКРАЇНСЬКА АКЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вили односторінкову резолюцію, з домаганням піддержки американського робітництва для боротьби українського народу за свої національні й соціяльні права. Копії резолюції вислано до Л. Вудкока, президента ЮАВ та інших юнійних провідників, а саме Д. Фрейзера, Е. Мазея, Ґ. Мерелі, С. Фішмана, Е. Ватта та М. Толмана.

Крім того, що українську резолюцію піддержало багато членів резолюційної комісії більшість однак проголосувала, що не можна вирізнювати тільки одну національність у загальних резолюціях. В загальному, конвенція в цілості піддержала політику президента Картера відносно людських прав і осудила потоптання цих прав не тільки у Східній Европі, але у цілому світі.

Треба згадати, що д-р Денис Квітковський та д-р Віктор Боровський, адвокат з Детройту, доложили багато старань, допомагаючи українським юнійним провідникам. Вони також були в контакті з віцепрезидентом СКВУ Миколою Плавюком та адміністративним директором УККА Іваном Базарком. Як СКВУ та і УККА приготовили відповідні пропаґандивні матеріяли, включно з Декляращєю та Меморіялом Української Гельсінкської Групи в Києві, яку видрукував УНС в українській та англійській мовах.

Українці одинокі мали свій стіл у виставовій залі завдяки Ярославові Стасикові.

Кульмінаційною точкою української присутности на конвенції було представлення української делеґації на сцені конвенційної залі перед 3,500 делеґатами, у складі о. Степан Голик, Ярослав Стасик, Микола Медвідь, Микола Новак та групу молоді в українських народних строях. О. Голик привітав новообраного президента Д. Фрейзера, а другий важливий промовець, Кен Візінський побажав успіхів новообраній управі цеї могутньої американської робітничої юнії. З черги, Ярослав Стасик вручив Д. Фрейзерові українські писанки. Присутні пресові та телевізійні фотографи поробили знимки з цієї церемонії.

Пропонована українцями резолюція є видрукована у конвенційній книзі, отже є частиною офіційних актів конвенції. Всі матеріяли, привезені відпоручниками УККА з Ню Йорку, були масово роздані делеґатам.

ПОЯВИВСЯ 187-ий ТОМ ЗАПИСОК НТША

Ню Йорк (НТШ). — У травні ц. р. вийшов з друку 187-ий том Записок Наукового Товариства ім. Шевченка, доповіді Ювілейного Наукового Конгресу для Відзначення Сторіччя НТШ, Філологічна Секція, проф. д-р Василь Лев, директор, проф. д-р Василь Стецюк, секретар, проф. д-р Микола Чировський, науковий секретар, Ню Йорк-Париж-Сидней-Торонто, 1976, 288 сторінок. Ціна — 7,00 дол.

У Записках уміщено шістнадцять праць з української літератури, чотири з бібліології та резюме англійською мовою.

Імена і прізвища авторів та титули їхніх праць подано у Змісті за альфабетом. Замовлення слати: Shevchenko Scientific Society, 302-304 West 13th St., New York, N.Y. 10014. USA

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДМИТРО ЦІСЕЦЬКИЙ, член 219 Відділу УНС Т-ва ім. М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж., помер 2 лютого 1977 р. на 78 р. життя. Нар.в 1898 р., став членом УНС в 1944 р.. Залишив у глибокому смутку дружину Дженні, синів Степана та Павла. Похорон відбувся на цвинтарі Гевенли Гейтс в Гановер, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ВАЩИШИН СОФІЯ, членка 354 Відділу УНС Т-ва Згоди в Омага, Небраска, померла 17 березня 1977 р. на 77 р. життя. Залишила в смутку мужа Павла. Похорон відбувся 19 березня 1977 р. на цвинтарі св. Івана.

Вічна Її Пам'ять!
М. Війтик, секр.

АННА ҐАВАСОН, членка 357 Відділу УНС Б-ва св. Михаїла в Нортумберленд, Па., померла 21 березня 1977 р. на 74 р. життя. Нар. в 1902 р. в Україні. Залишила у смутку близчу та дальшу родину. Похорон відбувся 23 березня 1977 в Нортумберленд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЛИН РОЗА МІЧЕЛЛ, членка 206 Відділу УНС Т-ва Запорозька Січ в Вунсакет, Р. Ай., померла 21 березня 1977 на 16 р. життя. Нар. в 1960 р. в Вунсакет, Р. Ай. і стала членкою УНС в 1975 р. Залишила в смутку сестер Лорі і Леслі, брата Джері. Похорон відбувся 23 березня 1977 р. на цвинтарі св. І. Христителя в Савт Біллінгтем, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Л. Гардінг, секр.

АННА ДЗЕРА, членка 211 Відділу УНС Б-ва Михаїла в Статен Айленд, Н. Й., померла 27 лютого 1977 р. на 84 р. життя. Нар. 1892 р. і стала членкою УНС 1934 р. Залишила в смутку сина Карла та дочок Марію та Павлину. Похорон відбувся 4 березня 1977 р. на цвинтарі св. Петра в Статен Айленд, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
В. Караванович, секр.

АНДРІЙ ІВАСІВ, член 53 Відділу УНС Б-ва св. Миколая в Піттсбургу, Па., помер 20 березня 1977 на 55 р. життя. Нар. в Україні і став членом УНС в 1962 р. Залишив у смутку дружину Стеллу, сина Романа, двох внуків і брата Теодора. Похорон відбувся 23 березня 1977 на цвинтарі св. Івана Христителя в Піттсбургу, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Д. Головатий, секр.

ПАВЛО ВАСИЛЬКІВ, член 5 Відділу УНС Б-ва св. Миколая в Асторії, Н. Й., помер 2 лютого 1977 р. на 86 р. життя. Нар. 1890 р. і став членом УНС в 1918. Залишив у смутку дочку Анну.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

АНДРІЙ МЕНІВ, член 220 Відділу УНС Б-ва свв. Петра і Павла в Чікаго, Ілл., помер 25 березня 1977 р. на 65 р. життя. Нар. в 1911 р. в Україні і став членом УНС в 1964 р. Залишив у смутку дружину Вільгельміну, дочок Вільгельміну, Сузанну, синів Адольфа і Горста. Похорон відбувся 28 березня 1977 р. на цвинтарі Батанія в Джостіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ОЛЕНА КАЧУРЯК, членка 3 Відд. УНС Т-ва Запорізька Січ в Елізабет, Н. Дж., померла 11 квітня 1977 р. на 85 р. життя. Нар. в 1891 р. в с. Вілка, повіт Сянік, Україна і стала членкою УНС в 1923 р. Залишила у смутку близчу і дальшу родину. Похорон відбувся 15-го квітня 1977 р. на цвинтарі в Розгілл в Елізабет, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Сухарський, секр.

МАРІЯ ПЕТРУНЯК, членка 106 Від. УНС Б-ва св. Миколая в Чікаго, Ілл., померла 10 квітня 1977 р. на 69 р. життя. Нар. в 1908 р. в Стриганцях Зах. Україна і стала членкою УНС в 1958 р. Залишила в смутку мужа Михайла, дочку Лідію внучку Раїсу, сина Ігора внучку Ляаву, брата та дальшу родину в ЗСА, Канаді і Україні. Похорон відбувся 13 квітня 1977 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

ВАСИЛЬ НОВАКОВСЬКИЙ, член 204 Відділу УНС Т-ва ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., помер 21 лютого 1977 р. на 80 р. життя. Нар. в 1897 р. в Торки, Перемишль, Україна і став членом УНС в 1923 р. Залишив в смутку дружину і дочку та дальшу родину.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

ІВАН КЛЮС, член 218 Відділу УНС Т-ва Сокіл в Кемпбел, Огайо, помер 14 березня 1977 р. на 86 р. життя. Нар. в 1890 р. в Україні і став членом 1934 р. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 18 березня 1977 р. на цвинтарі Кальварії в Янгставн, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ТАРЗАН. Ч. 7763. Тарзан і акторка розмовляють



Тарзане! Звідкіля ти знаєш мого мужа!

Він брав участь в експедиції в африканських джунглях, панно Дейр... Хотів зловити мене і показувати в цирку як дивовижну „потвору"...

Уяви собі!... Він мав відвагу думати про тебе як про „потвору"!

Опісля я врятував йому життя... Думаю, що він за це був мені вдячний!... Його поведінка неначе б тоді змінилася...

Справді вона не змінилась!... Ім'я його — це І. Б. Помпус!... Га!... Цікаво, чи його прізвище віддзеркалює його характер, чи навпаки!